

APSTIPRINU
Neatliekamās medicīniskās palīdzības
dienesta direktore

S.Villere
2016. gada 30. martā

**NEATLIEKAMĀS MEDICĪNISKĀS PALĪDZĪBAS
DIENESTA
2015.GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS**

Rīga – 2016

INFORMĀCIJU SAGATAVOJA

NMP dienesta kolektīvs: R.Pupele, I.Binovska, I.Bukša, M.Bušmane, A.Buza, G.Bitāne, G.Dambe, M.Dīriņa, Ē.Dižgalvis, I.Grolle, Dz.Jakubaņeca, R.Jakušonoka, G. Jēkabsons, M.Jēkabsone, B.Kaprāle, I.Karlivāne, D.Kluša, M.Kļava, O.Kravčenko, E.Lapiņš, M.Rutkis, I.Hmeļņicka, L.Zalcmane, L. Lazdiņa u.c.

APKOPOJA UN SASTĀDĪJA

NMP organizēšanas un
attīstības nodaļa

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce obligāta.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests

Laktas iela 8

Rīga, LV-1013

Tālr.: 6 7337000

Fakss: 6 7709176

e-pasts: nmpd@nmpd.gov.lv

SATURS

1. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta juridiskais statuss	5
2. NMP dienesta funkcijas un darbības prioritātes 2015. gadā	5
3. Personāla, kas nodrošina NMP sniegšanu, prasmju un iemaņu uzturēšana, pilnveidošana un novērtēšana.....	6
3.1. Personāla kvalifikācijas uzturēšana un pilnveidošana	6
3.2. Vienotu NMP nodrošināšanas principu ieviešana.....	9
3.3. NMP dienesta ārstniecības personu kvalifikācijas pārbaudes	9
3.4. Sniegtās NMP kvalitātes izvērtēšana	10
4. Medikamentu un medicīniskā aprīkojuma nodrošinājums	10
5. Brigāžu nodrošinājums ar OMT.....	11
6. Katastrofu medicīnas sistēmas darbības plānošana un organizēšana.....	13
7. Starptautiskā sadarbība.....	15
8. Budžeta informācija.....	17
8.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums pa programmām 2015. gadā, EUR	17
8.2. Starptautisko investīciju ieguldījumu programmu projekti	18
9. NMP dienesta pamatdarbības radītāju izpildes analīze	20
9.1. NMP dienesta brigāžu darba rādītāji.....	20
9.2. Operatīvā medicīnas centra darbība	26
9.3. Specializētā medicīnas centra darbība	27
10. Medicīniskās palīdzības nodrošināšana publiskos un valsts nozīmes pasākumos un repatriācijas	34
10.1. Medicīniskās palīdzības nodrošināšana publiskos un valsts nozīmes pasākumos	34
10.2. Repatriācijas uz/no ārvalstīm.....	35
10.3. Norēķini par NMP dienesta sniegtajiem medicīniskajiem maksas pakalpojumiem	36
11. Pasākumi pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai un NMP dienesta vadības efektīvas darbības nodrošināšanai	36
11.1. Kvalitātes vadības sistēmas ieviešana un uzturēšana.....	36
11.2. Vadības audīts un iekšējā kontrole.....	37
12. NMP dienesta personāls.....	38
12.1. Darbinieku skaits, struktūra un personāla mainība	38
12.2. Personāla izglītība	40
12.3. Personāla novērtēšana	40
12.4. Darba vides uzlabošana un psiholoģiskais atbalsts darbiniekiem	40

12.5. Neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistīto darbinieku tiesības uz izdienas pensiju.....	41
13. Komunikācija ar sabiedrību.....	42
14. Būtiskākie notikumi 2015. gadā.....	44
15. 2016. gadā plānotās aktivitātes.....	45

Tekstā lietotie saīsinājumi

BAC – brigāžu atbalsta centrs

IKT – informācijas un komunikāciju tehnoloģijas

KRC – Kurzemes reģionālais centrs

LRC – Latgales reģionālais centrs

MK – Ministru kabinets

MP – medicīniskā palīdzība

NMP – neatliekamā medicīniskā palīdzība

NMP dienests – Neatliekamās medicīniskā palīdzības dienests

OMT – operatīvais medicīniskais transportlīdzeklis

OVC – Operatīvās vadības centrs

RC – reģionālais centrs

RRC – Rīgas reģionālais centrs

SMC – Specializētās medicīnas centrs

VRC – Vidzemes reģionālais centrs

ZRC – Zemgales reģionālais centrs

1. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta juridiskais statuss

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (turpmāk – NMP dienests) ir veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras mērķis ir īstenot vienotu valsts politiku neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas jomā.

NMP dienesta darbību reglamentē MK 2009. gada 15. decembra noteikumi Nr.1480 "Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums" un vairāki citi MK noteikumi un likumi.

2. NMP dienesta funkcijas un darbības prioritātes 2015. gadā

Lai sasniegtu NMP dienesta darbības mērķi, atbilstoši nolikumam NMP dienestam ir šādas funkcijas:

1. organizēt un nodrošināt NMP iedzīvotājiem pirmsslimnīcas etapā;
2. organizēt apmācības NMP un pirmās palīdzības sniegšanā, kā arī katastrofu medicīnā;
3. plānot katastrofu medicīnas sistēmas darbību, organizēt un nodrošināt NMP ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās, kā arī gadījumā, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas;
4. glabāt medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālās rezerves.

Lai īstenotu nolikumā minētās funkcijas, NMP dienestam ir vairāki uzdevumi - plānot, vadīt, koordinēt un sniegt NMP iedzīvotājiem ikdienā, ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās, plānot, organizēt un nodrošināt NMP pēc ārstniecības iestādes pieprasījuma, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas, nodrošināt NMP dienesta personāla apmācību un kvalifikācijas uzturēšanu, apmācīt pirmās palīdzības pasniedzējus, sadarbībā ar pašvaldībām koordinēt ārstniecības iestāžu katastrofu medicīnas plānu izstrādāšanu, nodrošināt operatīvo medicīnisko rezervju veidošanu, uzturēšanu un atjaunošanu u.c.

2015. gada darba plānā tika izvirzītas sekojošas NMP dienesta darbības prioritātes un rīcības virzieni:

1. izsaukumu apkalpošanas kvalitātes uzlabošana;
2. nodarbināto profesionalitātes pilnveidošana;
3. gatavības paaugstināšana ārkārtas situācijās;
4. iestādes darba procesu pilnveidošana.

3. Personāla, kas nodrošina NMP sniegšanu, prasmju un iemaņu uzturēšana, pilnveidošana un novērtēšana

Medicīniskās kvalifikācijas un mācību centrs (turpmāk – Mācību centrs), pamatojoties uz MK 2009. gada 15. decembra noteikumu Nr.1480 „Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums” 3.2. un 4.11. apakšpunktā noteikto un saskaņā ar MK 2009. gada 20. janvāra noteikumu Nr.60 „Par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām” 73.punktā, kā arī MK 2012. gada 14. augusta noteikumu Nr.557 „Noteikumi par apmācību pirmās palīdzības sniegšanā” 6.9. apakšpunktā noteikto, veic personāla, kas nodrošina NMP, apmācību, kvalifikācijas uzturēšanu un pilnveidošanu.

3.1. Personāla kvalifikācijas uzturēšana un pilnveidošana

NMP dienesta personāla apmācība un kvalifikācijas uzturēšana tiek organizēta un tā noris atbilstoši procedūrā ATB 5.1 „Mācību plānošana un organizēšana Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta ārstniecības personām un operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītājiem” un NMP dienesta rīkojumā „Par neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā personāla kvalifikācijas uzturēšanu 2015. gadā” noteiktajam.

Nolūkā uzturēt un pilnveidot NMP dienesta ārstniecības personu kvalifikāciju, Mācību centrs papildus organizēja un nodrošināja 4 (četrus) NMP dienesta ārstniecības personu starpreģionālo konferenci norisi, kā arī sadarbībā ar RP SIA „Rīgas Dzemdību nams” speciālistiem organizēja seminārus – praktiskās mācības „Problemātiska jaundzimušā izvērtēšana, aprūpe un stabilizācija.

2015. gadā personāla kvalifikācijas uzturēšanai un pilnveidošanai Mācību centrs organizēja apmācības 5 (piecās) mācību programmās un semināros (skat. 1.tabulu).

Lai sniegtu kvalitatīvu atbalstu un palīdzību ārstniecības personām neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā, 2015. gadā saskaņā ar mācību programmu „Paplašinātā pirmā palīdzība operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītājiem” tika apmācīti 735 OMT vadītāji un 121 sanitāri.

NMP dienesta ārstniecības personām par 1.tabulas pozīcijās Nr. 1., 3., 5. un 6. norādīto kvalifikācijas uzturēšanas un pilnveidošanas pasākumu apmeklēšanu tika piešķirti tālākizglītības punkti (turpmāk – TIP). TIP piešķiršanu, atbilstoši Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumos Nr. 943 „Ārstniecības personu sertifikācijas kārtība” noteikto, NMP dienests ir saskaņojis ar Latvijas Ārstu biedrību, Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienību un Latvijas Māsu asociāciju.

Nr. p.k.	Kvalifikācijas uzturēšanas un pilnveidošanas pasākums	Apmācīto personu skaits
1.	Mācību programma „Neatliekamā medicīniskā palīdzības dažādās klīniskās situācijās” (8 stundas)	45
2.	Mācību programma „Paplašinātā pirmā palīdzība operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītājiem” – atkārtota apmācība (8 stundas)	856
3.	Mācību programma „Cietušo gaisa medicīniskā transportēšana ar glābšanas helikopteru”* (5 stundas)	51
4.	Seminārs - praktiskās apmācības „Elektrokardiogrammu izvērtēšana un ārstēšanas taktikas izvēle pirmsslimnīcas etapā”	42
5.	Seminārs - praktiskās apmācības „Problemātiska jaundzimušā izvērtēšana, aprūpe un stabilizācija” (8 stundas)	40
6.	Starpreģionālās konferences	361
KOPĀ		1395

1.tabula. NMP dienesta personāla, kas nodrošina neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu, kvalifikācijas uzturēšanas un pilnveidošanas pasākumi 2015. gadā

* *Apmācības NMP dienestā nodrošina Valsts medicīnisko resursu un rezervju nodaļa (VMRRN), bet apmācību kvalitātes kontroli veic Mācību centrs*

Saskaņā ar NMP dienesta rīkojumā „Par konsultāciju un praktisko treniņu nodrošināšanu ārstniecības personām 2015. gadā” noteikto, NMP dienesta ārstniecības personām tika nodrošināti praktiskie treniņi neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanai nepieciešamo prasmju pilnveidošanā un manipulāciju veikšanā, kā arī konsultācijas elektrokardioloģijā (skat.2.tabulu).

Struktūrvienība	Praktiskie treniņi		Konsultācijas elektrokardioloģijā	
	dalībnieku skaits	treniņu stundu skaits	dalībnieku skaits	konsultāciju stundu skaits
RRC	316	255,5	33	29
LRC	292	292	110	110
VRC	153	120	29	16
KRC	154	128	71	65
ZRC	237	114,5	68	58
OVC	12	2	-	-
KOPĀ	1164	912	311	278

2.tabula. Pārskats par NMP dienestā 2015. gadā notikušajiem praktiskajiem treniņiem un konsultācijām

2015. gadā Mācību centra speciālisti plānoja un organizēja vai piedalījās to plānošanā un organizēšanā, kā arī nodrošināja (vai piedalījās norises nodrošināšanā) šādu praktisko un „galda” mācību norisi:

- 2015. gada 27. janvāris – praktiskās mācības „Neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšana, konstatējot pacientam saslimšanu (profesionāli pamatotas aizdomas par saslimšanu) ar Ebolas vīruslimību”. Mācībās piedalījās NMP dienests, Slimību profilakses un kontroles centrs, Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas Stacionārs „Latvijas Infektoloģijas centrs”.
- 2015. gada 21. aprīlis – NMP dienesta ārstniecības personu un novērotāju dalība starptautiskajās mācībās „BRTE XX” (sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem).
- 2015. gada 3. septembris – NMP dienesta ārstniecības personu un novērotāju dalība ārkārtas situācijas mācībās biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” sociālās aprūpes centrā „Stūrīši” (sadarbībā ar biedrību „Latvijas Sarkanais Krusts”).
- 2015. gada 19. oktobris – „galda” mācības „Neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšana traumu guvušiem pacientiem ceļu satiksmes negadījumā ar daudz cietušajiem”. Mācībās piedalījās 27 NMP dienesta ārstniecības personas, kurām par dalību mācībās tika piešķirti TIP.
- 2015. gada 29. oktobris - NMP dienesta ārstniecības personu un novērotāju dalība Starptautiskās lidostas „Rīga” un AS „Air Baltic Corporation” organizētajās praktiskajās mācībās Starptautiskajā lidostā „Rīga”.

Mācību centra speciālisti, nolūkā uzturēt un pilnveidot NMP dienesta ārstniecības personu kvalifikāciju, 2015. gadā piedalījās NMP dienesta RC un OVC ārstniecības personu konferencēs, kā arī nolūkā nodrošināt ārstniecības personu un OMT vadītāju kvalifikācijas uzturēšanas un pilnveidošanas pasākumu norises kvalitāti organizēja un nodrošināja šādu semināru norisi:

- 2015. gada 14. janvārī – seminārs „Atbalsta nodrošināšana ārstniecības personām elektrokardiogrāfisko datu interpretēšanā” ārstiem, kuri NMP dienesta ārstniecības personām sniegs konsultācijas elektrokardioloģijā.
- 2015. gada 15. janvārī – NMP dienesta ārstniecības personu ikgadējās kvalifikācijas pārbaudes komisijas locekļiem par komisijas darba organizēšanu un ārstniecības personu ikgadējās kvalifikācijas pārbaudžu rezultātu vērtēšanas principiem 2015. gadā.
- 2015. gada 21. janvārī – seminārs mācību programmas „Paplašinātā pirmā palīdzība operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītājiem” vadītājiem.
- 2015. gada 28. janvārī – seminārs „Konsultācijas – praktiskie treniņi NMP nodrošināšanā” ārstiem un ārsta palīgiem, kuri NMP dienesta ārstniecības personām sniegs konsultācijas un vadīs praktiskos treniņus neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā.
- 2015. gada 29. un 30. janvārī – semināri „Konsultācijas medicīniskā aprīkojuma pielietošanā” ārsta palīgiem, kuri NMP dienesta ārstniecības personām sniegs konsultācijas medicīniskā aprīkojuma pielietošanā.
- 2015. gada 28., 29. aprīlī un 5. maijā – seminārs „Individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana” ārstiem un ārsta palīgiem, kuri nodrošinās praktiskos treniņus individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanā NMP dienesta ārstniecības personām, OMT vadītājiem un sanitāriem.

- kopā ar NBS Aviācijas bāzes Aviācijas eskadriļu organizēti un vadīti 2 praktiskās apmācības kursi NMP dienesta brigāžu ārstniecības personām: „Cietušo gaisa medicīniskā transportēšana ar glābšanas helikopteru”, kuros apmācītas 51 NMP dienesta ārstniecības personas(*)).

(*)Apmācību organizē un nodrošina Valsts medicīnisko resursu un rezervju nodaļa.

3.2. Vienotu NMP nodrošināšanas principu ieviešana

Nolūkā paaugstināt ārstniecības pakalpojuma procesa un dažādās situācijās pacientiem sniegtās NMP kvalitāti, Mācību centrs, saskaņā ar tā reglamentā noteikto, pārskata periodā turpināja ieteikumu un informatīvo materiālu sagatavošanu un aktualizēšanu. 2015. gadā tika aktualizēti iepriekšējos pārskata periodos sagatavoti dokumenti:

- Kārtība, kādā NMP dienesta personāls nodrošina NMP pacientiem ar AKS ar ST elevācijām.
- Informatīvs materiāls par NMP dienesta brigāžu ekipējumā esošo medikamentu lietošanu.
- Ieteikumi medicīniskā skābekļa pielietošanai pirmsslimnīcas etapā.
- Ieteikumi NMP nodrošināšanai grūtniecei, nedēļniecei un jaundzimušajam dzemdību gadījumā.
- Ieteikumi glikometra, perfuzora, portatīvā pulsoksimetra un portatīvā kapnometra pielietošanai.
- Ieteikumi elpošanas nodrošināšanas un skābekļa pievades aprīkojuma pielietošanai.
- Informatīvs materiāls par NMP dienesta brigāžu ekipējumā esošo medikamentu lietošanu

3.3. NMP dienesta ārstniecības personu kvalifikācijas pārbaudes

NMP dienesta ārstniecības personu kvalifikācijas pārbaudes tiek īstenotas saskaņā ar 2009. gada 20. janvāra MK noteikumu Nr.60 „Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām” 73.punktā noteikto - „neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes ārstniecības personas reizi gadā kārto teorētisko un praktisko iemaņu pārbaudi neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā”. To norise un organizēšana notiek saskaņā NMP dienesta procedūru ATB 5.2. „Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta ārstniecības personu ikgadējo kvalifikācijas pārbaudu organizēšanas un norises kārtība”.

2015. gadā ārstniecības personu kvalifikācijas pārbaudes tika uzsāktas 6. februārī un pabeigtas 23. novembrī. Minētajā laika periodā 22 Latvijas pilsētās tika organizēta un nodrošināta ikgadējā kvalifikācijas pārbaude 140 ārstniecības personu grupām (12 - 14 ārstniecības personas 1 grupā). 2015. gadā kopumā tika veiktas **1590** kvalifikācijas pārbaudes, t.sk., **1411** ārstniecības personām tika veiktas pirmreizējas kvalifikācijas pārbaudes, bet daļai ārstniecības personu kvalifikācijas pārbaude bija jāveic atkārtoti.

Katrai ārstniecības personai ir jāveic 3 kvalifikācijas pārbaudes posmi:

1.posms - situācijas uzdevuma risināšana komandā vai pieaugušo atdzīvināšanas pamatalgoritma demonstrējums (ārstniecības personām - ārsta palīgiem un medicīnas māsām, kuri veic tikai dispečera pienākumus un SMC medicīnas māsām);

2.posms - sirds ritma atpazīšana un elektrokardiogrammas interpretēšana;

3.posms - teorētisko zināšanu pārbaude - 60 jautājumu tests.

Ņemot vērā ārstniecības personu ikgadējās kvalifikācijas pārbaudes sarežģītību - tā prasa gan teorētisku, gan praktisku sagatavošanos, NMP dienesta ārstniecības personām, kuras sekmīgi veica ikgadējo kvalifikācijas pārbaudi, arī 2015. gadā tika piešķirti tālākizglītības punkti. Attiecīgi – ārstiem tika piešķirti 20, ārsta palīgiem - 10 un medicīnas māsām - 20 tālākizglītības punkti. Turklāt 2015 .gadā tika panākta vienošanās ar Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienību par 20 tālākizglītības punktu piešķiršanu (no 2016.gada 1.janvāra) arī ārsta palīgiem.

3.4. Sniegtās NMP kvalitātes izvērtēšana

Mācību centra speciālisti, pamatojoties uz NMP dienestā saņemtajiem iesniegumiem, t.sk., sūdzībām no fiziskām personām pamata, kā arī pēc NMP dienesta atbildīgo personu ierosinājuma, 2015. gadā izvērtēja 10 pacientiem sniegtās NMP kvalitāti un sagatavoja protokolus lietu tālākai izskatīšanai Izsaukumu izpildes kvalitātes izvērtēšanas komisijā.

Pārskata periodā MKMC ārsts – eksperts veica regulāru IEK (AKS, politrauma, veikta reanimācija, konstatēta nāve) analīzi, vērtējot anamnēzes datu atbilstību noteiktajai diagnozei, sniegtās NMP atbilstību vadlīnijās, NMP dienesta ieteikumos un procedūrās noteiktajam, kā arī vērtējot diagnožu sakrišanu. 2015. gadā tika izvērtētas:

- **9464** IEK ar AKS diagnozēm (t.s. 1670 AKS ar STE);
- **5181** IEK par konstatētiem nāves gadījumiem;
- **840** IEK ar diagnozi – politrauma;
- **722** IEK par gadījumiem, kad veikta KPR.

4. Medikamentu un medicīniskā aprīkojuma nodrošinājums

2015. gadā tika organizētas un veiksmīgi realizētas dažādas iepirkumu procedūras, kuru rezultātā tika noslēgti līgumi par preču piegādēm un pakalpojumiem, uz kuru pamata NMP dienesta struktūrvienības veica nepieciešamos preču un pakalpojumu pasūtījumus, lai nodrošinātu ikdienas darbam nepieciešamo medicīnisko resursu piegādes, kā arī uzturētu atbilstošā darba kārtībā visas medicīniski tehniskās ierīces.

2015. gada ietvaros NMP nodrošināšanai visās struktūrvienībās iegādāti medikamenti un medicīniskie materiāli par kopējo summu EUR 604 250,00 apmērā, inventārs par EUR 10 287,00, bet jauni pamatlīdzekļi (medicīniskais aprīkojums) iegādāti par EUR 518 633,00. 2015. gadā iepirkti 14 defibrilatori; 4 plaušu mākslīgās ventilācijas iekārtas; 9 elektriskie vakuumsūkņi; 6 perfuzori; 2 kausveida nestuves; jaundzimušo transporta inkubatora sistēma; elpojamās plūsmas sildītājs/mitrinātājs; hipotermijas iekārta; 2 automātiskās ierīces sirds ārējai masāžai; 5 konteineri skābekļa balonu uzglabāšanai un apmaiņai visos RRC BAC, kā arī SMC.

Jebkura iegādātā medicīniskā ierīce ir būtisks ieguldījums NMP nodrošināšanas uzlabošanā, taču joprojām 75 NMP brigādes nav aprīkotas ar plaušu mākslīgās ventilācijas iekārtām, jo NMP dienestam piešķirtais budžets nekad nav bijis pietiekams, lai būtu iespējams šīs iekārtas iegādāties pilnīgi visām NMP brigādēm. Protams, plaušu mākslīgās ventilācijas iekārtu trūkums nenozīmē, ka pacientiem ar elpošanas funkciju traucējumiem netiktu nodrošināta NMP vajadzīgajā apjomā, bet likumsakarīgi, ka bez šīm iekārtām vēlamo rezultātu sasniegt ir nesalīdzināmi grūtāk.

Lai masu negadījumu apstākļos ar daudziem cietušajiem paaugstinātu NMP dienesta brigāžu kapacitāti traumas profila pacientu aprūpes nodrošināšanā, palielināts imobilizāciju līdzekļu apmaiņas fonds Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas uzņemšanas nodaļā, šim mērķim papildus iepērkot 12 jaunus garos mugurkaula imobilizācijas dēļus un atjaunojot 12 vakuuma matračus.

Imobilizācijas līdzekļu apmaiņas fonda izveidošanai un uzturēšanai daudzprofilu slimnīcās ir ļoti būtiska nozīme traumas pacientu kvalitatīvā aprūpē, taču diemžēl jāatzīst, ka ar vairākām slimnīcām joprojām nav izdevies panākt vienošanos par sadarbības līgumu noslēgšanu un imobilizācijas līdzekļu apmaiņas fonda izveidošanu.

Lai nodrošinātu medicīnisko ierīču ekspluatāciju un tehnisko uzraudzību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un, ņemot vērā NMP dienesta rīcībā esošā medicīniskā aprīkojuma nolietojuma pakāpi, lai esošo aprīkojumu uzturētu lietošanas kārtībā, 2015. gadā veikti medicīnisko ierīču remontdarbi, tehniskās apkopes darbi un medicīnisko iekārtu drošības pārbaudes EUR 123 913,00 apmērā, kā arī iepirkta medicīnisko ierīču rezerves daļas (baterijas, kabeļi, sensori) par kopējo summu EUR 52 647,00. Atskaites periodā, ņemot vērā iegādātos defibrilatorus, kā arī esošo defibrilatoru uzturēšanu darba kārtībā, pilnīgi visu NMP brigāžu lietošanā bija tikai Lifepak defibrilatori (Lifepak12 un Lifepak15), kas būtiski atvieglo gan šo iekārtu tehniskās uzturēšanas nodrošināšanu, gan tiešo lietotāju ērtības, jo abu modeļu iekārtu veiktspēja un lietošanas pamatprincipi ir identiski. Tieši šis apstāklis rada papildus drošību personālam, jo īpaši – strādājot akūtās un sarežģītās situācijās un ņemot vērā augsto personāla mainību.

Lai paaugstinātu NMP brigāžu personāla drošību pret iespējamu ķīmisko un bioloģisko apdraudējumu, 2015. gadā veikts iepirkums un noslēgti līgumi par individuālās aizsardzības līdzekļu (aizsargkombinezonu, pilnas sejas masku ar aizsargfiltriem, garo bahilu un zem aizsargtērpa velkamās veļas) iegādi.

5. Brigāžu nodrošinājums ar OMT

2015. gadā, laika posmā no 18. marta līdz 28. aprīlim, NMP dienests pārņēma no RRC ārpakalpojuma sniedzēja OMT un to vadītāju nodrošinājumu, tādējādi ar NMP dienesta resursiem nodrošinot pilnīgi visu NMP dienesta NMP brigāžu un SMC brigāžu transporta nodrošinājumu.

Lai izpildītu minēto uzdevumu, ievērojot izstrādāto plānu, tika nodrošināti sekojoši pasākumi:

- līdz pārņemšanas brīdim tika savesti tehniskā kārtībā un sagatavoti darbam visi NMP dienesta pasīvajās rezervēs novietotie rezerves OMT,
- tika saplānots un nodrošināts OMT pārņemšanas process katrai NMP brigādei (aprīkojuma pārvietošana no ārpakalpojuma sniedzēja OMT uz NMP dienesta nodrošināto OMT, t.sk. brigāžu darba nodrošinošo kompleksu uzstādīšana),
- tika nodrošināta nepieciešamo OMT vadītāju atlase,
- tika nodrošināta NMP dienesta transportlīdzekļu remonta zonas aprīkošana un cilvēkresursu piesaiste,
- tika nodrošināta papildus administratīvo darbinieku piesaiste un apmācība darbam.

No visiem **256** NMP dienesta valdījumā esošajiem OMT (nevērtējot OMT tehnisko stāvokli, pielietojuma specifiku u.c. apstākļus) uz 2015. gada 31. decembri 62,9% no visiem OMT bija līdz 3 (ieskaitot) gadus veci, 1,6% bija vecumā no 4 līdz 7 (ieskaitot) gadiem, savukārt 35,6% no OMT bija vecāki par 7 gadiem (skat., 3.tabula).

Struktūrvienība:	KRC	ZRC	VRC	LRC	RRC*	SMC*
Kopā OMT:	35	38	46	46	76	15
līdz 3 gadus veci	28	29	35	33	29	7
no 4 līdz 5 gadus veci	0	0	0	0	0	0
no 6 līdz 7 gadus veci	0	0	0	1	0	3
no 8 līdz 10 gadus veci	7	6	9	8	34	3
vecāki par 10 gadiem	0	3	2	4	13	2

3. tabula. NMP dienesta valdījumā esošo OMT sadalījums pēc vecuma, 2015

* RRC un SMC rīcībā ir arī citas specializācijas OMT, kas nav izmantojami NMP brigāžu nodrošinājumam.

Saskaņā ar apkopotajiem ceļazīmju datiem par 2015. gadu, kopējais NMP dienesta rīcībā esošo transportlīdzekļu (OMT un saimnieciskā nodrošinājuma transportlīdzekļi) nobraukums ir palielinājies par 7,9% salīdzinot ar 2014. gadu.

NMP dienesta struktūrvienībās, izņemot RRC, 2015. gadā kavējumi OMT ceļu satiksmes negadījumu, remontu un apkopju veikšanai bija virs noteiktā rādītāja (ne vairāk kā 1,5 h/mēnesī uz vienu NMP brigādi), kad NMP brigādei nav pieejams OMT (2015. gadā vidēji 1,86 h/mēnesī uz 1 NMP brigādi – 1,81 h/mēnesī 2015. gada 1.pusgadā un 1,92 h/mēnesī 2015. gada 2.pusgadā). Kavējumu laika pieaugums skaidrojams ar ceļu satiksmes negadījumu skaita pieaugumu, vidējā OMT vecuma palielināšanos, un arī rezerves OMT skaita samazinājumu. RRC atsevišķa OMT remontu statistika 2015. gadā netika veikta. Salīdzinot ar 2014. gadu, šis rādītājs ir pieaudzis par 13,7%, taču ir zemāks par 23,8% nekā 2013.gadā.

2015. gadā būtiski pieauga ceļu satiksmes negadījumu (CSN) skaits, kuros iesaistīts NMP dienesta OMT visos NMP dienesta reģionālajos centros (neskaitot RRC). Rādītājs salīdzinot ar 2014. gadu palielinājies par 73%. Pieaugums novērojams visos

uzskaitītajos ceļu satiksmes negadījumu veidos (sadursmes ar citu transportlīdzekli, dzīvniekiem, cita veida negadījumi). To var skaidrot vidējā OMT vecuma palielināšanos.

Salīdzinot ar 2013. gadu, CSN īpatsvara pieaugums būtisks - 4,9%, kas daļēji pamatojums ar to, ka 2014. gadā tika pabeigta visu reģionālo centru (izņemot RRC) OMT nomaiņa pret jauniem, kas tika aprīkoti ar jaunākām drošības sistēmām, kā arī, iespējams, psiholoģiski autovadītāji jaunus transportlīdzekļus sākotnēji izmantoja saudzīgāk.

RRC CSN uzskaiti sāka fiksēt pēc RRC transporta nodrošinājuma pārņemšanas no ārpakalpojuma sniedzēja, līdz ar to pilnībā fiksēti ir tikai dati par 2015. gada II pusgadu. Salīdzinot ar pārējiem NMP dienesta reģioniem, RRC ir līdzīgs sadursmju skaita daudzums ar citiem transportlīdzekļiem, tikai 1 sadursme ar dzīvnieku, taču būtiski vairāk citu satiksmes negadījumu (sadursmes ar priekšmetiem un būvēm, nobraukšana no ceļa u.tml.).

6. Katastrofu medicīnas sistēmas darbības plānošana un organizēšana

Gatavības nodrošināšana ārkārtas situācijām

Lai nodrošinātu katastrofu medicīnas sistēmas gatavību reaģēt un sniegt saskaņotu NMP ārkārtas situācijās, 2015. gadā aktualizēts, ar sadarbības iestādēm saskaņots un Veselības ministrijas apstiprināts Valsts katastrofu medicīnas plāns. Pilnveidots un iekļauts Valsts katastrofu medicīnas plānā gripas pandēmijas gatavības un reaģēšanas pasākumu plāns. Izstrādāts NMP dienesta ārkārtas situāciju vadības plāns.

Sagatavoti un iesniegti priekšlikumi Veselības ministrijai MK noteikumu Nr. 1050 "Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu veikšanas kārtība" grozījumu veikšanai.

Noorganizēta Starpnozaru gripas pandēmijas komisijas sanāksme.

Izskatīti un sniegti atzinumi 9 citu nozaru institūciju ārkārtas situāciju plāniem un programmām.

Pārskata gadā noorganizētas 4 informācijas apmaiņas vizītes slimnīcās, kurās NMP dienesta speciālisti iepazīs un novērtēja slimnīcu uzņemšanas nodaļu gatavību ārkārtas medicīniskajām (turpmāk – ĀM) situācijām, kā arī noorganizēts 1 informatīvais seminārs slimnīcu atbildīgajām amatpersonām par katastrofu medicīnas aktualitātēm.

Dalība organizēšanā un realizācijā praktiskajās ārkārtas situācijas mācībās „Neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšana, konstatējot pacientam saslimšanu (profesionāli pamatotas aizdomas par saslimšanu) ar Ebolas vīrus slimību”, kurās bez NMP dienesta piedalījās arī RAKUS/LIC un SPKC Infekcijas slimību profilakses un pretepidēmijas pasākumu nodaļas speciālisti.

Dalība Starptautiskās lidosta "Rīga" ĀS C-3 "Negadījums ar bīstamajām infekcijas slimībām" praktisko mācību plānošanā, norisē un novērtēšanā.

Nodrošināta Latvijas pārstāvja dalība Eiropas Komisijas funkcionālo mācību par nopietniem pārrobežas veselības apdraudējumiem, „Quicksilver Plus” plānošanas un izvērtēšanas sanāksmēs Luksemburgā (14.-15.04, 01.-02.07. un 24.-25.11.). Nodrošināta un organizēta šo mācību norise Latvijā (30.09. – 01.10.)

Noorganizētas un vadītas mācības KM plānu pārbaudei "Ārkārtas situāciju pārvaldīšana slimnīcā un slimnīcas uzņemšanas nodaļā bīstamās infekcijas slimības

atklāšanas gadījumā” Vidzemes reģionālajā slimnīcā (7.10.2015) un Jēkabpils reģionālajā slimnīcā (26.11.2015).

Dalība NATO mācību “Baltic Host 2015” un krīzes vadības mācību “Kristaps 2015” plānošanā un mācībās.

Noorganizētas galda mācības par dienestu gatavību bioloģisko apdraudējumu izraisītu negadījumu pārvaldīšanai, kas atklāti Ventspils ostas teritorijā”(18.06.2015).

Noorganizēts seminārs/galda mācības “Izraudzīto robežšķērsošanas vietu, kompetento institūciju un nacionālā Pasaules Veselības organizācijas (PVO) Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (SVAN) kontaktpunkta sadarbība PVO SVAN ietvaros” (12.11.2015).

Dalība NMP dienesta operatīvā transporta vadītāju apmācībā par rīcību, ja pastāv aizdomas par saslimšanu ar bīstamām infekcijas slimībām un individuālo aizsardzības līdzekļu pielietošanu.

Lai nodrošinātu Valsts materiālo rezervju gatavības nodrošināšanu ĀM situācijām, 2015. gadā sagatavoti priekšlikumi par minēto rezervju nomenklatūras pilnveidošanu, un organizēta Veselības ministrijas neaizskaramajās rezervēs esošo ārējās fiksācijas aparātu nodošana Rīgas Paula Stradiņa Universitātei apmācības nodrošināšanai gatavības paaugstināšanai ĀM situācijās.

Lai nodrošinātu NMP dienesta sadarbību un medicīniskā aprīkojuma savietojamību ar operatīvajiem dienestiem un citām ārkārtas situāciju pārvaldīšanā iesaistītām institūcijām:

- kopā ar NBS Gaisa spēku Aviācijas bāzes Aviācijas eskadriļu apsektas divas glābšanas helikoptera nosēšanās vietas (pie Liepājas reģionālās slimnīcas un „Cinevilla” teritorijā);
- aktualizēts katalogs „Helikoptera nosēšanās vietu katalogs cietušo gaisa medicīniskās transportēšanas nodrošināšanai”;
- apmācīti visi NBS Aviācijas bāzes glābēji uz glābšanas helikoptera esošā medicīniskā aprīkojuma lietošanā, kā arī viens glābējs apmācīts praktisko iemaņu apgūšanā paplašinātās pirmās palīdzības sniegšanā NMP dienesta brigādes sastāvā;
- organizēta lidostas „Rīga” ārkārtas situācijas mācību medicīniskā sadaļa;
- dalība starptautiskajās mācībās „BRRITE XVIII”.

Organizēta NMP dienesta dalība 3 ārkārtas medicīnisku situāciju/civilās aizsardzības mācībās.

Lai nodrošinātu NMP dienesta gatavību ārkārtas medicīniskām situācijām notikuma vietā, VMRR nodaļa saskaņā ar tās reglamentā noteikto pārskata periodā turpināja metodisko ieteikumu sagatavošanu par katastrofu medicīnas menedžmentu un lekciju ciklu šo ieteikumu ieviešanā NMP dienesta RC ārstniecības personu konferencēs.

2015. gadā tika sagatavoti, saskaņoti un apstiprināti divi ieteikumi:

- Metodiskās rekomendācijas cietušo šķirošanai un NMP sniegšanas vadībai notikuma vietā;
- Ieteikumi NMP sniegšanai ķīmiskos negadījumos.

Nolasītas 11 lekcijas NMP dienesta RC ārstniecības personu konferencēs par traumu guvuša cietušā primārā novērtēšanu un imobilizāciju, cietušo šķirošanu un vadības ārsta darbību notikuma vietā ĀMS.

Pirmās palīdzības apmācība valstī

Nodrošinot MK 14.08.2012. noteikumos Nr.577 „Noteikumi par apmācību pirmās palīdzības sniegšanā” un NMP dienesta nolikumā noteikto, 2015. gadā veikta pirmās palīdzības sniegšanas metodiskā vadība, koordinācija, organizācija, kontrole, pirmās palīdzības pasniedzēju apmācība, instruktora palīgu un instruktoru sagatavošana.

Apstiprinātas NMP dienesta „Papildu zināšanu apguves vadlīnijas pirmās palīdzības pamatzināšanu programmai par automātisko ārējo defibrilatoru saistībā ar specifiskiem riskiem un vajadzībām”.

Pirmās palīdzības pasniedzēju apmācības kursā sagatavoti 26 pasniedzēji. Organizēts pirmās palīdzības kvalifikācijas paaugstināšanas seminārs par pirmās palīdzības sniegšanā aktuālām tēmām (piedalījās 132 pirmās palīdzības pasniedzēji). Nodarboties ar apmācību pirmās palīdzības sniegšanā piešķirtas tiesības 6 fiziskām personām, atkārtoti piešķirtas tiesības 18 fiziskām personām un vienai apmācītājorganizācijai. Tiek veikta pastāvīga privātpersonu kontrole, kuras nodarbojas ar apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, 10 apmācītājorganizāciju un 20 pirmās palīdzības pasniedzēju pārbaudes. Tiek veikta bērnu un jauniešu informēšana par pirmās palīdzības sniegšanas apmācību NMP dienesta un citu institūciju rīkotajos pasākumos (kā svarīgākie minami skolu pedagogu informatīvās nodarbības, konkurss „Esi drošs – neesi pārdrošs”, Roku - rokā”, CSDD jauno satiksmes dalībnieku foruma pasākumi u.c.). Nodrošināta pirmās palīdzības sniegšanas informācija masu medijiem.

7. Starptautiskā sadarbība

2015. gadā saskaņā ar 2010. gada 24. septembrī parakstīto vienošanos starp Latvijas Republikas Veselības ministriju, Igaunijas Republikas Sociālo lietu ministriju un Igaunijas Republikas Iekšlietu ministriju par savstarpējo palīdzību neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā pierobežu teritorijā un NMP dienesta, Igaunijas Republikas Veselības pārvaldes un Igaunijas Ārkārtas Izsaukumu centra 2010. gada 15. novembrī noslēgto savstarpējo vienošanos par neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu pierobežas teritorijā NMP dienesta pierobežā lokalizētās brigādes pēc Igaunijas Ārkārtas izsaukumu centra lūguma devušās 13 NMP izsaukumos uz Igauniju. NMP dienesta OVC Igaunijas NMP brigāžu palīdzību lūdzis 10 gadījumos.

2015. gadā notika vairākas tikšanās Veselības ministrijā, lai pārrunātu grozījumus spēkā esošajos sadarbības līgumos ar Igauniju, kas nepieciešami, lai uzlabotu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību Valkas iedzīvotājiem, t.i., nodrošinātu iespējas Valkas iedzīvotājiem saņemt veselības aprūpes pakalpojumus (ne tikai NMP) tuvāk dzīvesvietai – t.i., Valgas slimnīcā.

Pārskata gadā turpinājās sarunas ar Lietuvas Veselības ministriju un kompetentajām institūcijām par savstarpējo palīdzību NMP nodrošināšanā Latvijas – Lietuvas pierobežas teritorijā, un sagatavots starpvalstu vienošanās projekts.

Katastrofu medicīnas sistēmas darbības plānošanas un organizēšanas ietvaros, ar mērķi nodrošināt Latvijas kā ES un PVO dalībvalsts informācijas apriti un vienotas politikas īstenošanu veselības aizsardzības un ārkārtas situāciju pārvaldīšanas jomā, dalība 3 Eiropas Komisijas Veselības drošības komitejas plenārsēdēs (27.02.2015; 25.06.2015 un 18-19.11.2015), kurās izskatīti un apspriesti dokumentu projekti, sniegta prezentācija par Latvijas prezidentūras plānotajiem pasākumiem un par to norisi. Dalība 11 Veselības drošības komitejas audiokonferencēs.

Sagatavota, saskaņota un nosūtīta EK aptauja par Latvijas gatavību ārkārtas situācijām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr.1082/2013/ES.

Saskaņā ar Pasaules Veselības organizācijas (turpmāk - PVO) Starptautiskajiem veselības aizsardzības noteikumiem (turpmāk - SVAN) veikta kompetento un atbildīgo institūciju esošo resursu kapacitātes izvērtēšana Latvijā, sagatavots un iesniegts ikgadējais ziņojums par SVAN prasību pilnveidošanu.

2015. gadā SVAN agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas tīklā tika reģistrēti un izvērtēti 187 ziņojumi par sabiedrības veselības apdraudējuma situācijām. Sagatavoti un izplatīti 8 ziņojumi atbildīgajām institūcijām.

Izskatīti un apspriesti ES sagatavotie paziņojumu projekti 2 PVO rezolūcijām Veselības Asamblejai.

8. Budžeta informācija

8.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums pa programmām 2015. gadā, EUR

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	47 320 539	47 182 667	46 730 155
1.1.	Valsts budžeta transferti	68 086		198 955
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	584 153	555 945	545 136
1.3.	Dotācija	46 668 300	46 626 722	45 986 064
2	Izdevumi (kopā)	47 300 405	47 182 667	46 757 583
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	47 029 275	46 918 367	46 039 196
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	47 029 275	46 918 367	46 039 196
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	271 130	264 300	718 387

4. tabula. 39.04.00 Programma "Specializētās veselības aprūpes nodrošināšana", apakšprogramma "Neatliekamā medicīniskā palīdzība"

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	7 755 952	2 432 503	2 473 412
1.1.	Dotācija	7 755 952		2 473 412
2	Izdevumi (kopā)	7 755 952	2 432 503	2 473 412
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	23 859	2 048	1 529
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	23 859	2 048	1 529
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	7 732 093	2 430 455	2 471 883

5. tabula. 62.06.00 Programma "Eiropas reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana ", apakšprogramma "Eiropas reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošana (2007-2013)"

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)		11 336	8037
1.1.	Dotācija		11 336	8037
2	Izdevumi (kopā)		11 336	8037
2.1.	Uzturēšanas izdevumi		11 336	8037
2.1.1.	Kārtējie izdevumi		11 336	8037

6. tabula. 63.07.00 Programma "Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana", apakšprogramma "Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošana (2014-2020)"

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	17 039	156 452	155 648
1.1.	Dotācija	17 039	156 452	155 648
2	Izdevumi (kopā)	17 039	456 452	155 648
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	17 039	121 498	121 452
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	17 039	121 498	121 498
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	34 954	34 196

7. tabula. 96.00.00 Programma "Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015. gadā" projekts „CIS/00/001-Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015. gadā”

8.2. Starptautisko investīciju ieguldījumu programmu projekti

Pamatojoties uz 2009. gada 6. aprīlī noslēgto vienošanos Nr. 3DP/3.1.5.2.0/09/IPIA/VSMTVA/001 par Eiropas reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansēta projekta īstenošanu, līdz 2015. gada 30. jūnijam tika turpināta projekta „*Vienotās neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas un dispečeru centru izveide*” (turpmāk - Projekts) ieviešana.

Projekta aktivitāšu ieviešanas progress 2015. gadā:

2015. gadā realizēta Projekta finanšu apguve 2 473 412,410 EUR apjomā. Projekts ir veiksmīgi noslēdzies, izpildot visus projektā izvirzītos mērķus un Vienošanās nosacījumus projektam noteiktajā termiņā.

NMP un KM sistēmas darbības nodrošināšanai nepieciešamās IS izstrāde un IS darbināšanai nepieciešamā aprīkojuma iegāde:

- Pilnveidota funkcionalitāte elektroniskās izsaukuma kartes aizpildīšanai brigāžu vadītājiem, pabeidzot 200 mobilo terminālu iegādi un nodošanu brigādēm. Tāpat tika pabeigta elektroniskās izsaukuma kartes saskarnes optimizācija. Izsaukuma saskarne tika izveidota pēc vienota principa mobilajā terminālā un galda datorā, atvieglojot brigāžu vadītāju darbu.
- Pilnveidota NMP atskaišu funkcionalitāte, nodrošinot atskaišu sagatavošanu papildus nepieciešamajos griezumos.
- Pabeigta Dispečerizācijas risinājuma paplašināšana
- Tika veikta NMP, operatīvās, statistikas un administratīvās funkcionalitātes paplašināšana
- Tika piegādāti un uzstādīti 20 brigāžu darbu nodrošinošie kompleksi (BDN), kas sastāv no centrālās vadības bloka, vadītāja termināla, videoieraksta kameras (priekšā), videoieraksta kamera (pacientu nodalījumā), alkometra, ārsta termināla, BDN darbību nodrošinošās antenas

NMP dienesta funkciju nodrošināšanai nepieciešamā specializētā autotransporta iegāde un aprīkošana:

- Tika piegādāti 24 OMT.
- Tika piegādāti 190 bērnu stiprināšanas jostu komplekti.
- Izmantojot ERAF finansējuma atlikumu, tika iegādāta Jaundzimušo inkubatora kompleksa sistēma 1 gab.

NMP un KM sistēmas darbības nodrošināšanai nepieciešamās infrastruktūras izveide un aprīkojuma iegāde:

- Tika pabeigta Latgales Reģionālā centra OMT remontu zonas izbūve. Objekts nodots ekspluatācijā (09.06.2015 ar Daugavpils pilsētas domes Pilsētplānošanas un būvniecības departamenta aktu Nr. 15 00084 050000).

NMP dienesta iesaistīšanās citās ES atbalsta programmās:

- Apzināta jauna finansējuma piesaistes programma (Ziemeļvalstu mobilitāte administratīvajiem darbiniekiem) ar kuras līdzfinansējuma palīdzību iespējams rast iespējas NMP dienesta administratīvajam personālam piedalīties pieredzes apmaiņas projektos Ziemeļvalstīs - sagatavotas un nosūtītas uzaicinājuma vēstules pieredzes apmaiņai iespējamiem Sadarbības partneriem Ziemeļvalstīs (Norvēģija, Zviedrija, Dānija, Somija un Islande).
- Iesaistīšanās Interreg Central Baltic programmā, kurā apstiprināts Laurea universitātes (vadošais partneris, Somija) un sadarbības partneru Arcada universitātes (Somija), Tartu veselības aprūpes koledžas un Rīgas Stradiņa universitātes Sarkanā Krusta medicīnas koledžas projekts 'The Developer of Digital Health and Welfare Services (DeDiWe)', kurā NMP dienests piedalās kā asociētais projekta partneris. Projekta mērķis ir izveidot mācību programmu e-veselības prasmju uzlabošanai.

Infrastruktūras attīstība un darba vides uzlabošana ASV Civilās Sadarbības programmas ietvaros:

Turpinās NMP dienesta un Savienoto Valstu Armijas Inženieru Korpusa Eiropas Daļas (turpmāk – finansētājs) sadarbība ASV Bruņoto spēku Virspavēlniecības Eiropā Civilās Sadarbības programmas ietvaros. Šīs programmas ietvaros ir

- pabeigta RRC BAC „Krasts” iekštelpu rekonstrukcija un pabeigta OMT nojumes ar automazgātuvī celtniecība un ieejas mezgla rekonstrukcija, kā arī objekts sagatavots nodošanai ekspluatācijā;
- pabeigta tehniskā projekta izstrāde „*Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Rīgas reģionālā vadības un dispečeru centra operatīvā medicīniskā transporta tehniskās apkopes ēkas izbūve*” Dunties ielā 8, Rīgā, kas tika saskaņota Rīgas pilsētas Būvvaldē (būvatļauja Nr. BV-15-655-abu-V celtniecības darbu uzsākšanai 14.12.2015). Objekta būvniecību plānots uzsākt 2016. gada pirmajā ceturksnī;
- NMP dienesta darbinieku darba drošības paaugstināšana iesniegts projekta pieteikums pilnu sejas aizsargmasku iegādei Rīgas reģionālajam centram (75 gab) un Latgales, Kurzemes, Zemgales un Vidzemes reģionālajiem centriem (75 gab).

Sadarbības projekti: Turpinās sadarbība ar Pasaules Banku ESF finansētajā projektā „*Veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrāde un ieviešana prioritāro veselības jomu ietvaros*”.

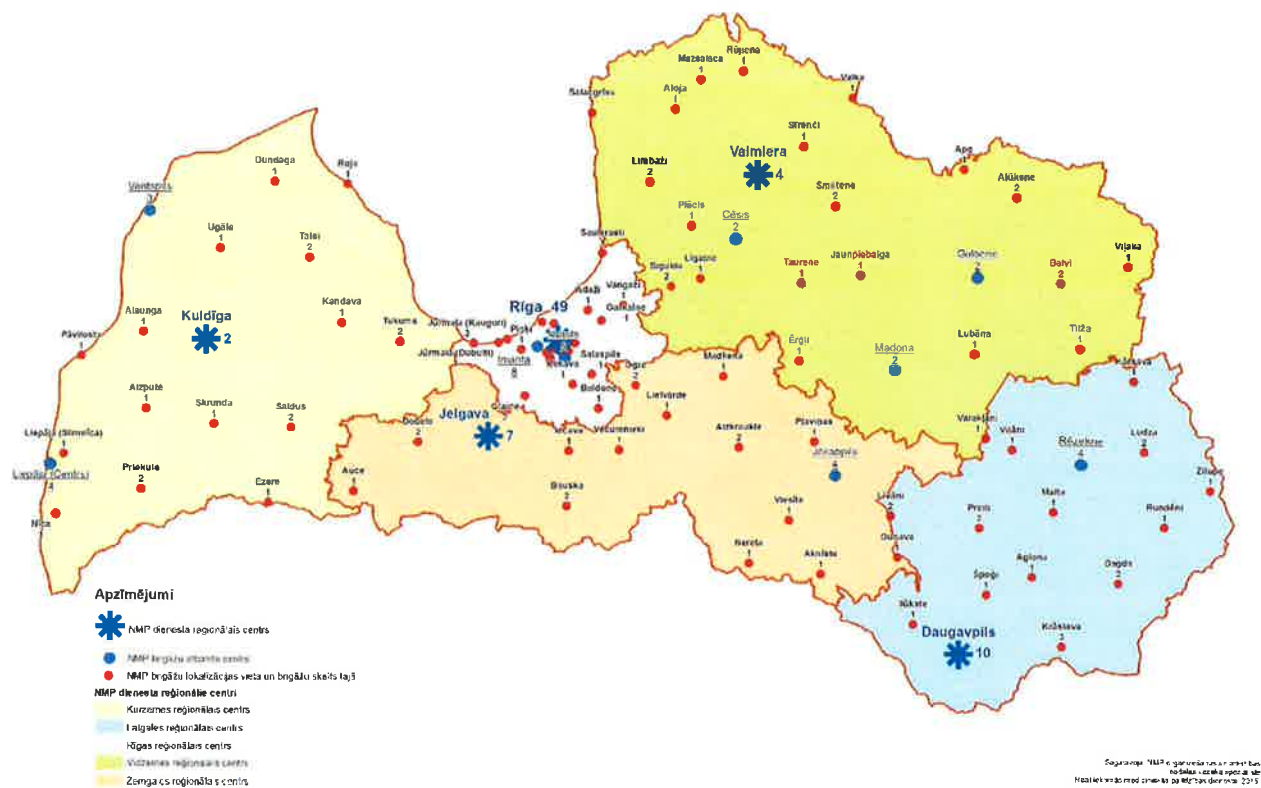
9. NMP dienesta pamatdarbības radītāju izpildes analīze

9.1. NMP dienesta brigāžu darba rādītāji

Pārskata periodā NMP pirmsslimnīcas etapā nodrošināja 190 NMP brigādes 102 lokalizācijas vietā (*skat. 1. attēlu*). Vidēji uz līnijas diennaktī dežūrēja 174,6 diennakts brigāde (*vidējais diennakts NMP brigāžu skaits tiek aprēķināts, dalot NMP brigādes nostrādāto stundu skaitu diennaktī ar 24 stundām*).

NMP dienesta brigāžu sadalījums pēc veida 2015. gada nogalē bija šāds:

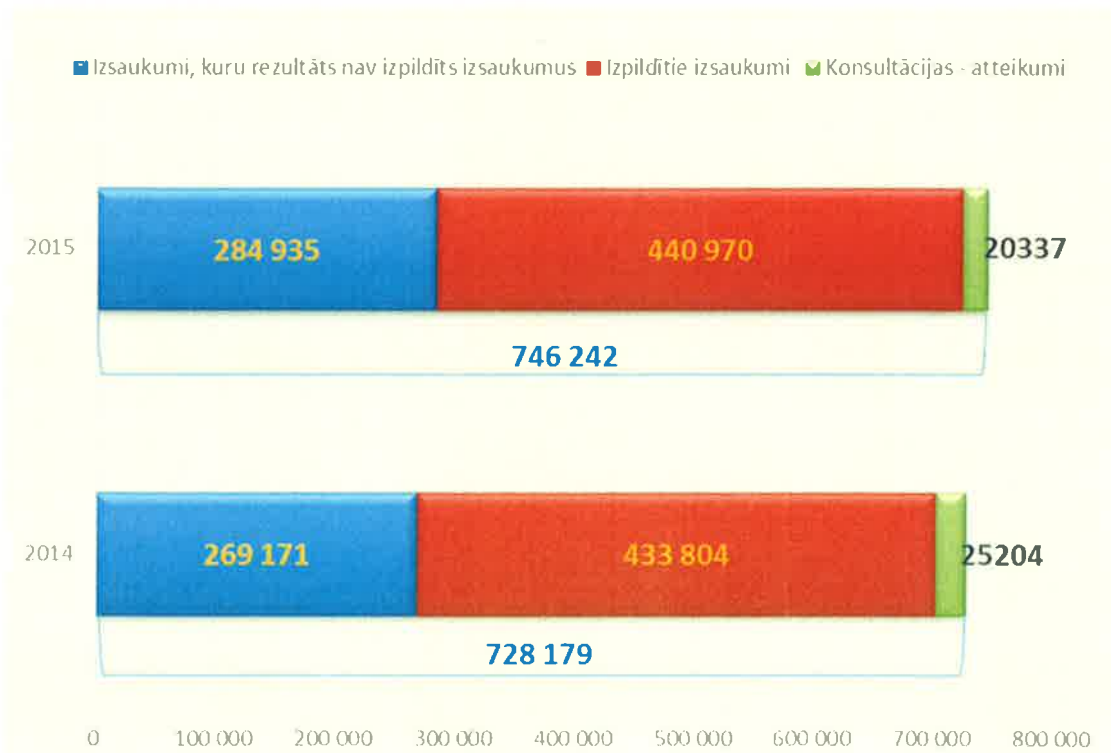
- reanimācijas brigādes – 2 Rīgā un 1 Daugavpilī;
- ārstu – speciālistu brigādes – 1 Rīgā, 1 Valmierā, 1 Jelgavā un 1 Daugavpilī;
- neatliekamās medicīnas ārstu brigādes - pamatā reģionālajos centros un brigāžu atbalsta centros - 15 Rīgas RC, 2 Latgales RC, 2 Kurzemes RC, 2 Zemgales RC un 1 Vidzemes RC;
- ārsta palīgu brigādes – 161.

Sagatavoja NMP dienesta darba rādītāju dinamiku izvērtēšanas komisija, veidojot izvērtēšanas komisiju 2015. gada 11. oktobrī.

1.attēls. NMP dienesta brigāžu izvietojums 2015. gadā

2015. gadā NMP dienesta brigādes devušās **440 970** NMP izsaukumos, kas ir par 1,7% ($n = 7\ 166$) vairāk nekā 2014. gadā (skat. 2.attēlu).

2.attēls. NMP dienesta darba rādītāji dinamikā, 2014-2015

2015. gadā (skat. 8.tabulu) **242 745** izsaukumi bijuši pie pacientiem, kas atradušies dzīvībai un veselībai kritiskos stāvokļos (pēc rezultāta), bet **2 764** pacientiem medicīniskā palīdzība sniegta NMP brigāžu lokalizācijas vietās.

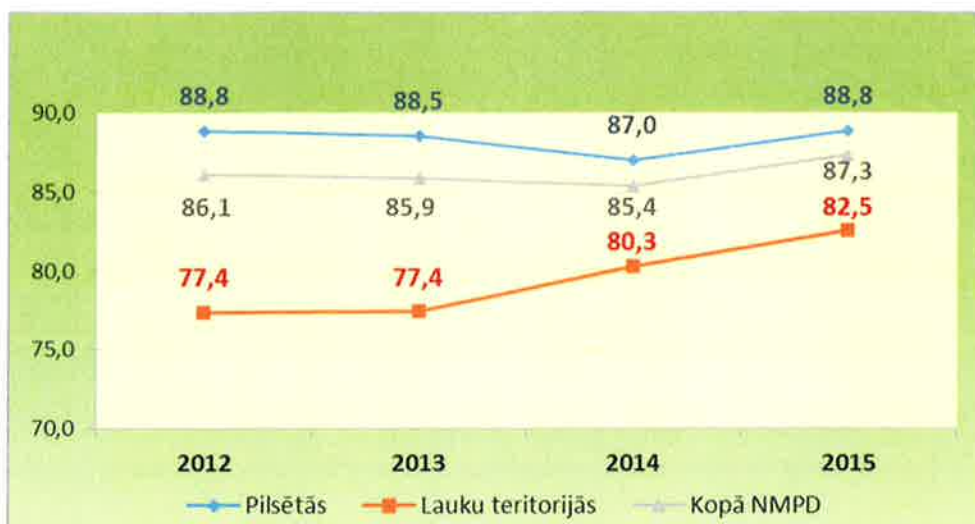
2015. gadā par 0,7% (n = 1 580) palielinājies izsaukumu skaits, kā rezultātā pacients nogādāts ārstniecības iestādē, savukārt veikto pārvešanu skaits ir samazinājies par 1,5% (n = 391).

NMP brigāžu skaits vidēji diennaktī	174,6
NMP punktu skaits	102
Pieteikto NMP izsaukumu skaits	461 307
Izpildīto NMP izsaukumu skaits	440 970
Izsaukumi pie pacientiem, kuri atradušies dzīvībai un veselībai kritiskos stāvokļos	242 745
Pacientu skaits, kam palīdzība sniegta NMP brigādes lokalizācijas vietā	2 764
Izsaukumu skaits, kā rezultātā pacients nogādāts ārstniecības iestādē	218 881
Veikto pārvešanu skaits	26 452
Vidējais ierašanās laiks augstas prioritātes izsaukumos, min.	
<i>pilsētās</i>	9,7
<i>lauku teritorijās</i>	17,7
Savlaicīgi izpildīto augstas prioritātes izsaukumu skaits, %	
<i>līdz 15 minūtēm pilsētās</i>	88,9%
<i>līdz 25 minūtēm lauku teritorijās</i>	82,5%

8.tabula. NMP dienesta darba rādītāji 2015. gadā.

Vidējais ierašanās laiks augstas prioritātes izsaukumos gan pilsētās, gan lauku teritorijās 2015. gadā turpina samazināties (2014. gadā tas bija 10,1 minūtes pilsētās un 18,3 minūtes lauku teritorijās).

Savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars no visiem izpildītajiem augstas prioritātes izsaukumiem valstī 2012.-2014. gadā pakāpeniski nedaudz samazinājās, tomēr 2015. gadā tas pieaudzis. Kopumā, **vidējais sasniedzamības rādītājs procentos lauku teritorijās turpina pieaugt. 2015. gadā tas ir pieaudzis arī pilsētās.** Savlaicīgi (līdz 15 minūtēm) apkalpoto neatliekamu izsaukumu īpatsvars pilsētās 2015. gadā bija **88,8%**, kas ir par 1,8 procentpunktiem vairāk nekā 2014. gadā (2014. gadā - 87,0%), savukārt lauku teritorijās līdz 25 minūtēm apkalpoto izsaukumu īpatsvars bija **82,5%**, kas ir par 2,2 procentpunktiem vairāk nekā 2014. gadā (2014. gadā - 80,3%).

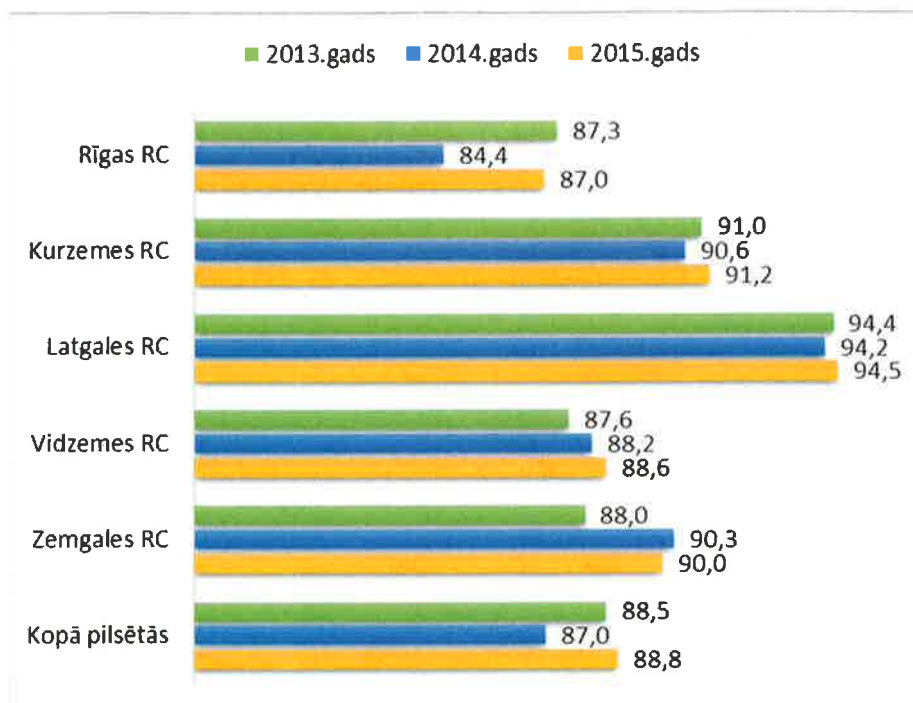
3.attēls. Savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvara dinamika NMP dienestā. 2012. – 2015. gads

Šādas rādītāju izmaiņas varētu ietekmēt vairāki faktori:

- 1) Jaunā dispečerizācijas risinājuma ieviešana visā valsts teritorijā no 2013. gada decembra.
- 2) Vienotā datu sistēmā ļoti lielu vērbu velta uzkrāto datu statistiskajai tīrībai.
- 3) Uz izsaukumiem nosūta tuvāko NMP brigādi.
- 4) Vedot pacientus uz attālākām ārstniecības iestādēm, ja iespējams, notiek pacientu pārņemšana, lai atbrīvotu attālākas teritorijas brigādi.
- 5) Nedaudz samazinājies stacionāros nogādāto īpatsvars izpildīto izsaukumu struktūrā, līdz ar to brigādes ātrāk atbrīvojas.

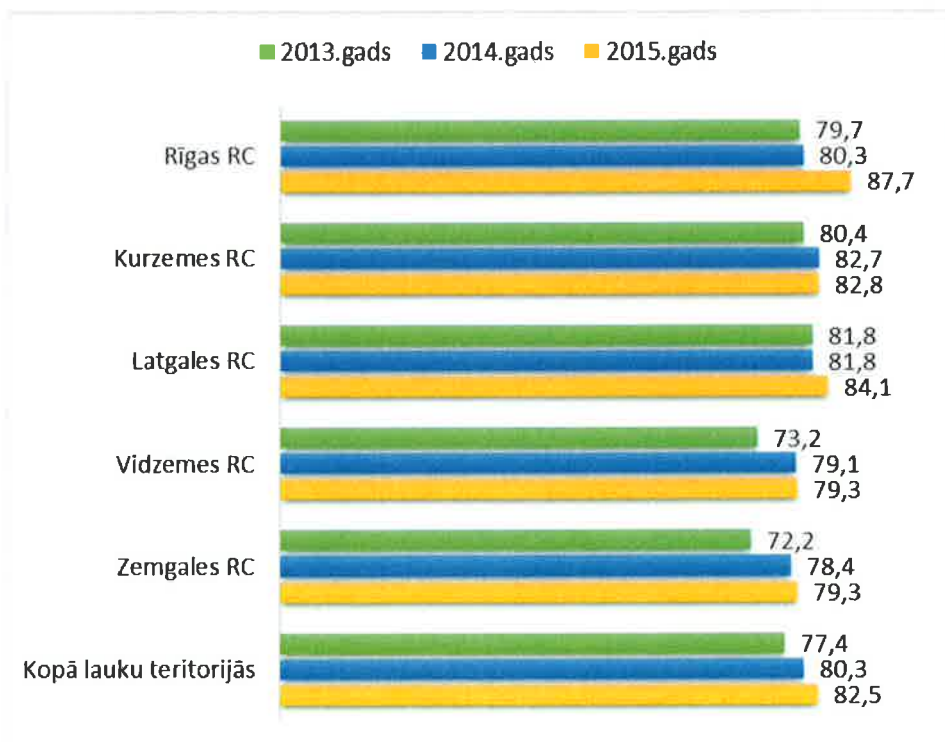
Savlaicīgi izpildīto augstas prioritātes izsaukumu īpatsvara dinamika pa NMP dienesta reģionu pilsētām un lauku teritorijām 2013.-2015. gadā aplūkojama 4. un 5.attēlā.

2015. gadā sasniedzamības rādītājs kopumā pilsētās ir nedaudz procentuāli pieaudzis, neskatoties uz to, ka 2 novadu pilsētās sasniedzamības rādītājs pakāpies virs 75%, kamēr 3 novadu pilsētās tas noslīdējis zem 75%. 43 novadu pilsētās sasniedzamības rādītājs, kaut arī mainījies, palicis virs 75%, kamēr 19 novadu pilsētās sasniedzamības rādītājs nav mainījies un palicis zem 75 %.

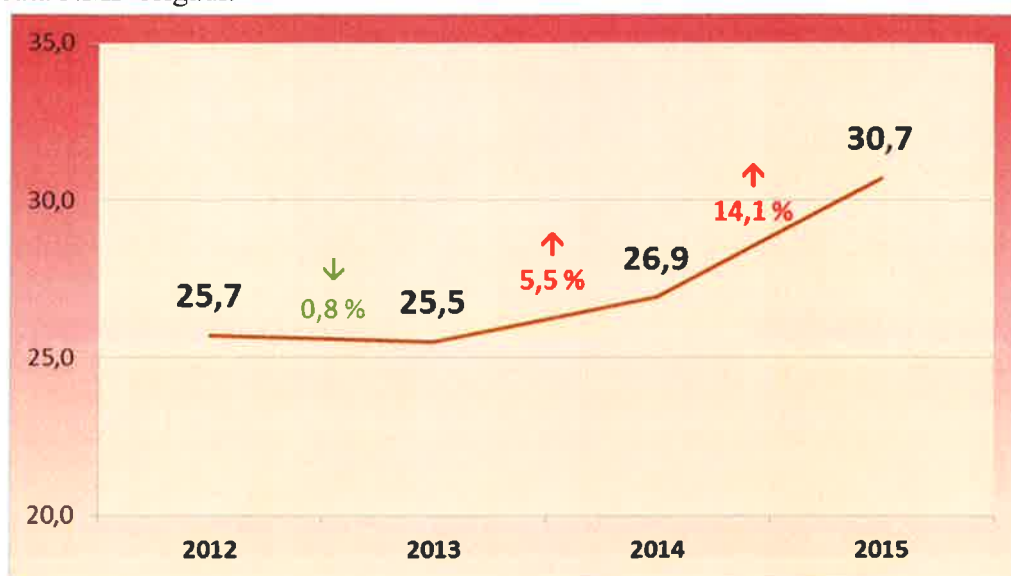
4.attēls. Savlaicīgi izpildīto augstas prioritātes izsaukumu īpatsvara dinamika pilsētās, 2013-2015

2015. gadā 30 teritoriālajās vienībās, kur sasniedzamība 2014. gadā bija zem 75%, ir pakāpusies virs 75%, savukārt 19 teritoriālajās vienībās tā ir noslīdējusi zem 75%. 331 teritoriālajās vienībās sasniedzamības rādītājs, kaut arī mainījies, palicis virs 75%, kamēr 131 teritoriālajā vienībā sasniedzamības rādītājs nav mainījies un palicis zem 75 %.

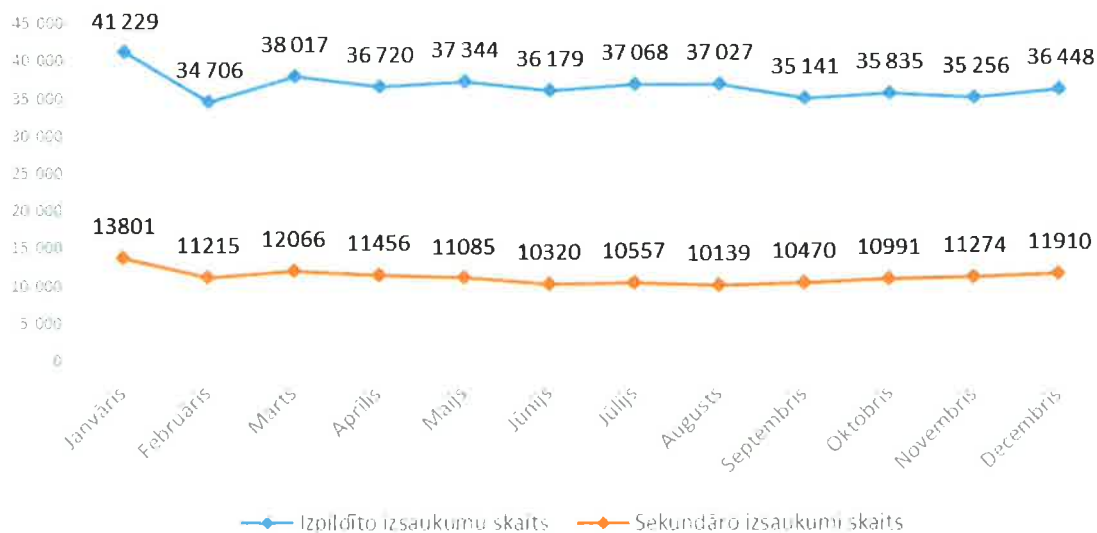
5.attēls. Savlaicīgi izpildīto augstas prioritātes izsaukumu īpatsvara dinamika lauku teritorijās, 2013-2015

Izpildīto izsaukumu skaits, kā rezultātā pacientam netika konstatēts dzīvībai un veselībai kritisks stāvoklis, jeb tā saukto sekundāro izsaukumu skaits 2015. gadā bija 135 261 (30,7%), kas ir par 15,9% (n = 18 537) vairāk nekā 2014. gadā. Pieauguma tendence vērojama arī sekundāro izsaukumu īpatsvara rādītājā (skat. 6. attēlu). NMP dienestā 2015. gadā izpildīto izsaukumu struktūrā būtiski palielinājies sekundāro izsaukumu īpatsvars, jo samazinājies izsaukumu skaits un īpatsvars dzīvībai un veselībai kritiskos stāvokļos, kā arī samazinājies to konsultāciju īpatsvars, kā rezultātā izsaukumā nenosūta NMP brigādi.

6.attēls. Sekundāro izsaukumu īpatsvars dinamikā, 2012-2015

Viszemākais sekundāro izsaukumu skaits mēnesī 2015. gadā bija laika periodā no jūnija līdz septembrim, bet visaugstākais no janvāra līdz maijam un no oktobra līdz decembrim (skat. 7. attēlu), kas skaidrojams ar gripas epidēmiju un paaugstinātu saslimstību ar akūtām respiratorām vīrusinfekcijām ziemas un pavasara sezonās, kad iedzīvotāji pastiprināti griežas NMP dienestā ar sūdzībām par augstu temperatūru, galvassāpēm, nogurumu un citām akūtu vīrusinfekciju radītām blakusparādībām.

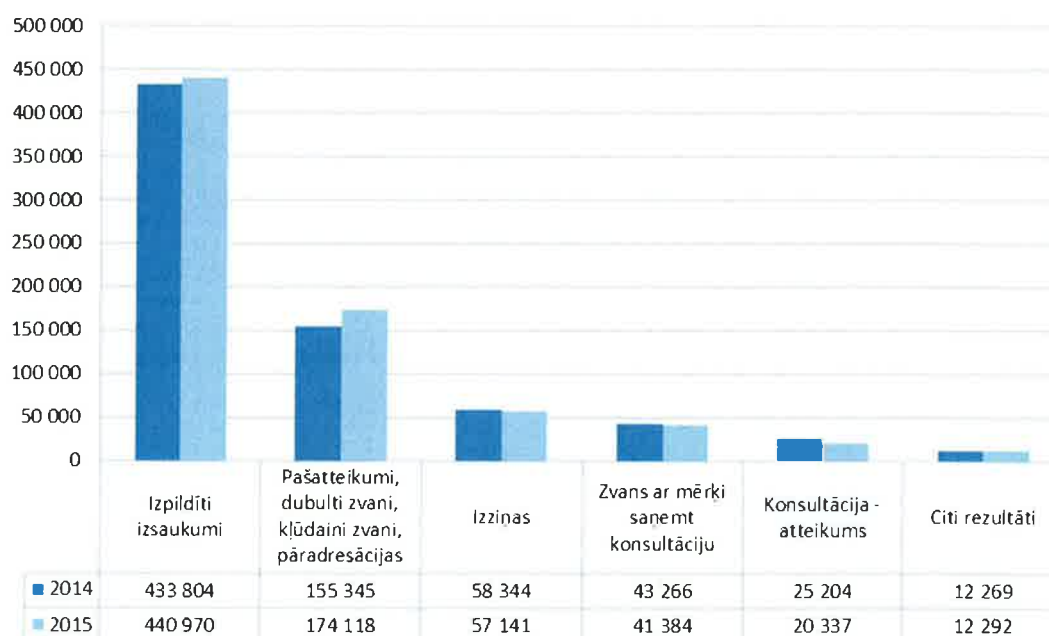

7.attēls. NMP dienesta izpildīto un sekundāro izsaukumu skaits sadalījumā pa mēnešiem, 2015

Lai arī vidējais savlaicīgi izpildīto neatliekamu izsaukumu īpatsvars pārsniedz MK 2013. gada 17. decembra noteikumu Nr.1529 „Veselības aprūpes finansēšanas un organizēšanas kārtība” noteiktās prasības, kas nosaka, ka pēc neatliekama izsaukuma saņemšanas neatliekamās medicīniskās palīdzības 75% gadījumu jānodrošina ne vēlāk kā 25 minūšu laikā, tomēr atsevišķos pagastos šis rādītājs nepārsniedz pat 25%. Lai nodrošinātu vienlīdzīgu pakalpojuma pieejamību visiem iedzīvotājiem, ir nepieciešams veidot jaunus NMP punktus vai īstenot citus pasākumus veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošanai lauku iedzīvotājiem.

9.2. Operatīvā medicīnas centra darbība

2015. gadā NMP dienesta OVC reģistrēti **723 670** zvani (par 0,2% mazāk nekā 2014. gadā). Pieteikto izsaukumu skaits nebūtiski palielinājies par 0,5%, sasniedzot **461 307** izsaukumus (2014. gadā 459 008). NMP brigādes nosūtītas **440 970** izsaukumos, kas ir par 1,7% jeb 7166 izsaukumiem vairāk nekā 2014. gadā (izpildītie izsaukumi 2014. gadā 433 804). Izpildīto izsaukumu skaits 2015. gadā sastāda **95,6%** no pieteiktajiem. 2015. gadā reģistrētas 57 141 izziņas, par 2,1% mazāk nekā 2014. gadā (n=58 344). Ienākošo zvanu struktūru pēc rezultāta salīdzinājumā pa gadiem skatīt 8.attēlā.

8.attēls. Ienākošo zvanu struktūra pēc rezultāta 2014. un 2015. gadā (Dati no NMP dienesta IS EMY)

Analizējot 2015. gada telefonijas risinājuma fiksēto statistiku, konstatēts, ka nepaceltie jeb pazaudētie zvani NMP dienestā sastāda **0,8%** (2014. gadā rādītājs bija 1,1%) no ienākošajiem zvaniem (*Eiropas ārkārtas palīdzības tālruņa asociācijas standarts < 12 %*). Salīdzinot ar 2014. gadu, nepacelto jeb pazaudēto zvanu skaits ir būtiski samazinājies (par 23,6%). Savukārt 15 sekunžu laikā pacelto zvanu skaits sastāda

96,5% (2014. gada rādītājs 95,8%) no ienākošajiem zvaniem (*noteiktais kritērijs 80%*). Arī šis rādītājs ir uzlabojies, salīdzinot ar 2014. gadu.

2015. gadā izsaukuma pieņemšanas vidējais laiks dzīvībai un veselībai kritiskās situācijās (gan pēc prioritātes, gan pēc izsaukuma rezultāta) bija **2,1 min.**, kas ir samazinājies par 12,5%, salīdzinot ar 2014. gadu (2014. gadā 2,4 min.).

Pārskata gadā **20 337 jeb 4,4%** zvani noslēgušies ar konsultāciju. Konsultāciju – atteikumu skaits 2015.0 gadā bija par 19,3% mazāks nekā 2014. gadā, kad konsultāciju – atteikumu skaits bija 25 204. Vienlaikus par 16,7% palielinājies sekundāro izsaukumu īpatsvars no izpildītajiem izsaukumiem, 2015. gadā sasniedzot 30,7%.

Saskaņā procedūras OVC 1.1 „NMP izsaukumu pieņemšanas process un tā pārraudzība” 13.1.apakšpunktu veikts OVC IPD darba kvalitātes izvērtējums un atbilstība noteiktiem kritērijiem, kas definēti zvanu centriem Eiropā un citur pasaulē. Vairākās pozīcijās noteiktie kritēriji tiek pārsniegti, piemēram, nepaceltie jeb pazaudētie zvani NMP dienestā sastāda **0,8%** (2014. gadā rādītājs bija 1,1%) no ienākošajiem zvaniem (*Eiropas ārkārtas palīdzības tālruņa asociācijas standarts < 12 %*), bet 15 sekunžu laikā pacelto zvanu skaits sastāda **96,5%** (2014. gada rādītājs 95,8%) no ienākošajiem zvaniem (*Eiropas ārkārtas palīdzības tālruņa asociācijas standarts 80%*).

9.3. Specializētā medicīnas centra darbība

SMC galvenie uzdevumi:

- nodrošināt telefoniskās konsultācijas slimnīcām, NMP brigādēm, kuģiem;
- nodrošināt operācijas, manipulācijas, konsultācijas uz vietas slimnīcās;
- nodrošināt kritiski slimu pacientu medicīnisko transportēšanu uz citām slimnīcām, t.sk. ar helikopteri, kā arī nodrošināt pacientu medicīnisko transportēšanu uz/no ārstniecības iestādēm;

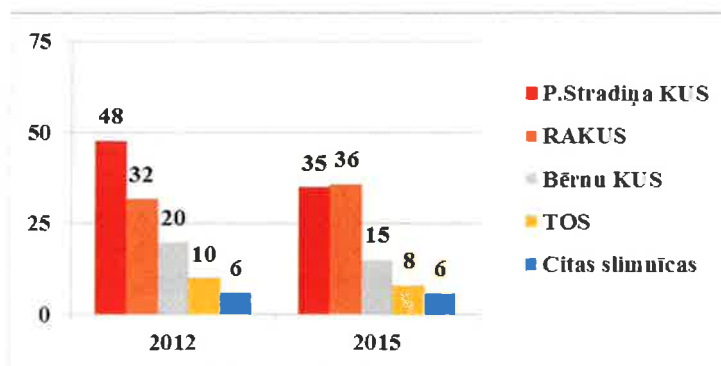
- koordinēt un nodrošināt medicīnisko palīdzību valsts nozīmes publiskos pasākumos.

SMC operatīvo darbību diennakts režīmā nodrošina 2 dispečeri, 4 īpaši aprīkotas reanimācijas brigādes (divas pieaugušiem pacientiem, viena bērniem, viena jaundzimušajiem) un citi mediķi vairāk nekā 20 dažādās specialitātēs. Nepieciešamības gadījumā tiek piesaistīti papildus speciālisti, noslēdzot līgumu par konkrētu izsaukumu.

Pastāvīgā gatavības režīmā SMC izsaukumu nodrošināšanai atrodas 6 OMT, ir iespēja piesaistīt vēl sešus OMT.

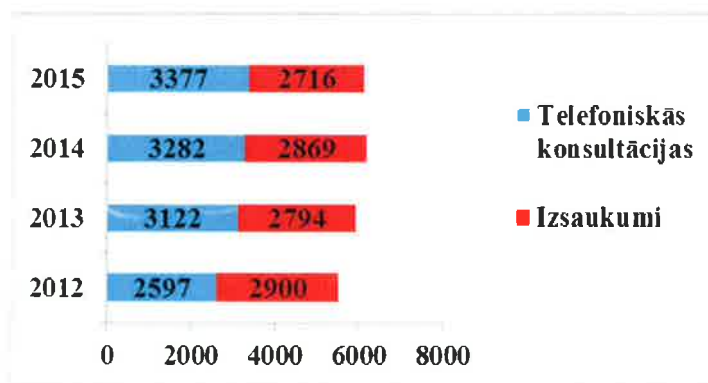
SMC speciālisti (skat.9. attēls), kuri savas profesionālās iemaņas ikdienā uztur strādājot universitātes slimnīcās, vai Specializētos centros, atbilstoši grafikam atrodas „mājas dežūrā” un, pēc SMC dispečeru zvana, telefoniski konsultē vai dodas izsaukumos uz ārstniecības iestādēm.

Nepietiekošas darba samaksas dēļ kopš 2012. gada SMC nodarbināto ārstu skaits ir samazinājies par 14 %, līdz ar to atsevišķās specialitātēs ir grūtības aizpildīt dežūru grafiku.

9.attēls. SMC ārstu pamatdarba vietas

Kopējais SMC darbības aktivitāšu skaits pēdējo gadu laikā pakāpeniski ir palielinājies, izmainoties attiecībām starp aktivitāšu veidiem. Pēdējo gadu laikā turpina pieaugt SMC telefonisko konsultāciju skaits (skat.10. attēls).

10.attēls. SMC telefonisko konsultāciju un izsaukumu skaita dinamika

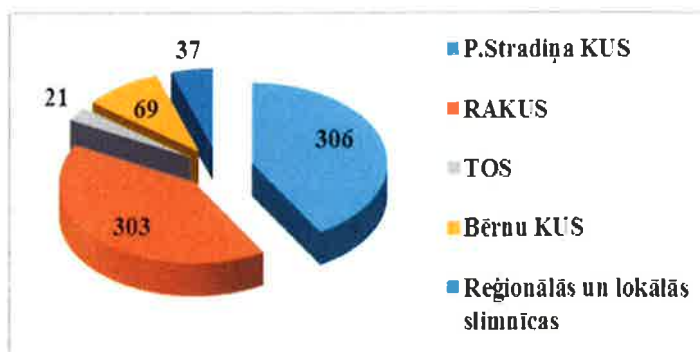
SMC speciālistu telefonisko konsultāciju rezultātā pacientu medicīnisko transportēšanu uz universitātes klīnikām vai specializētiem centriem veic ne tikai SMC brigādes, bet arī reģionālās NMP brigādes. Īpaši tas ir svarīgi gadījumos, kad tālākās ārstēšanas nodrošināšanā noteicošais ir laiks.

Savstarpēja koordinācija starp OVC un SMC dod iespēju izvēlēties atbilstošāko brigādi pacienta medicīniskai transportēšanai. Savukārt, gadījumos, kad NMP brigādēm nepieciešams SMC speciālistu atbalsts (skat.11. attēls), tika organizēta ārsta speciālista telefoniskās konsultācijas NMP brigāžu personālam.

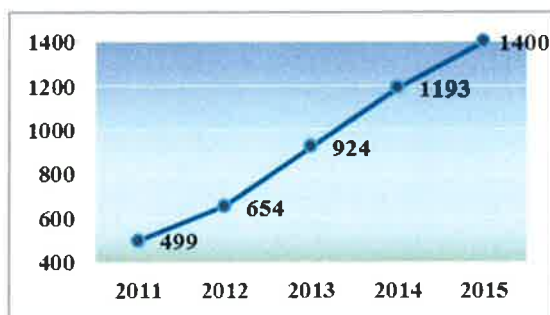
11.attēls. SMC un NMP brigāžu savstarpējā sadarbība

Tā 2015. gadā **63%** gadījumos pēc SMC kardiologu konsultācijām NMP brigādēm, pacienti no izsaukuma adresēm visā valstī tika transportēti tieši uz Universitātes klīnikām, lai veiktu neatliekamas invazīvas operācijas. Līdz ar to pacienti, kuri citkārt būtu transportēti uz reģionālām slimnīcām un vēlāk tiktu pieteikts izsaukums SMC brigādei vai speciālistam, uzreiz tika nogādāti stacionāros, kur var sniegt atbilstošu palīdzību.

12.attēls. Medicīnisko transportēšanu ar NMP brigādēm galamērķi (pēc SMC speciālistu telefoniskām konsultācijām)

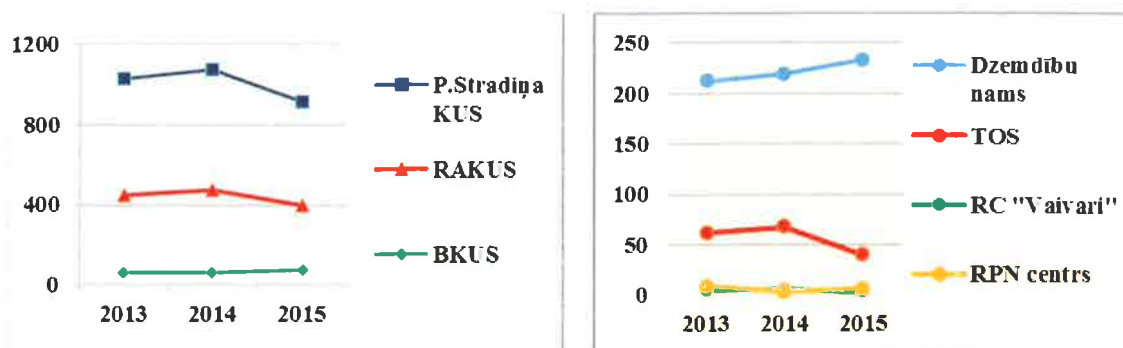
Izmantojot telemedicīnas pakalpojumus, telefoniski daudzos gadījumos ir iespējams savlaicīgāk konsultēt par ārstēšanas taktiku, izvērtēt pieteikto izsaukumu steidzamību un izvairīties no nelietderīgiem izsaukumiem. Tā pēc neiroķirurģu telemedicīniskām konsultācijām **88%** gadījumos (2012. gadā-74%) operatīva terapija vai pārvešana uz neiroķirurģijas klīnikām nebija indicēta. Šādas tehnoloģiskās iespējas šobrīd ir visās slimnīcās, kurās nodrošina NMP, tādēļ gadījumu skaits, kad SMC speciālisti ar telemedicīnas palīdzību izvērtē vizuālās diagnostikas rezultātus, turpina ievērojami pieaugt (skat.13. attēls).

13.attēls. Telemedicīniski izvērtēto vizuālās diagnostikas izmeklējumu skaits

SMC speciālisti telefoniski konsultēja savus kolēģus **30** Latvijas slimnīcās.. SMC dispečeri 153 gadījumos ir organizējuši telefonisko konsultāciju konsīlijus, 58 gadījumos vienlaicīgi izsaukumos ir devušies vairāki speciālisti.

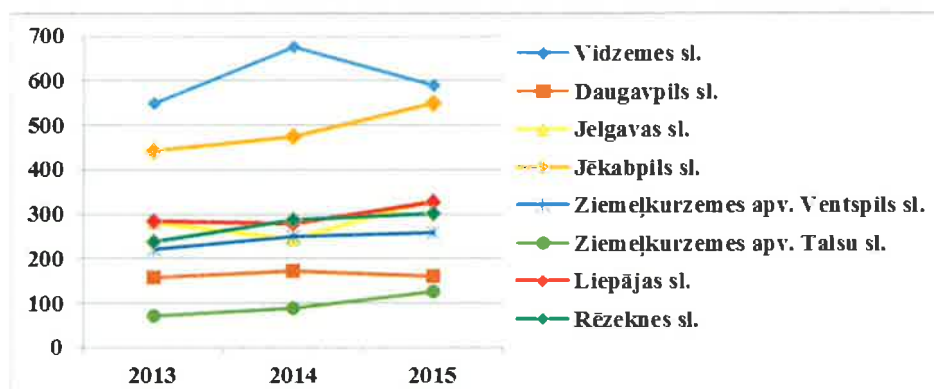
Precīzāk par specializētās medicīniskās palīdzības pieprasījuma apjomu slimnīcās liecina telefonisko konsultāciju un izsaukumu kopskaits.

14.attēls. Izsaukumi un telefoniskās konsultācijas Universitātes un Specializētās slimnīcās

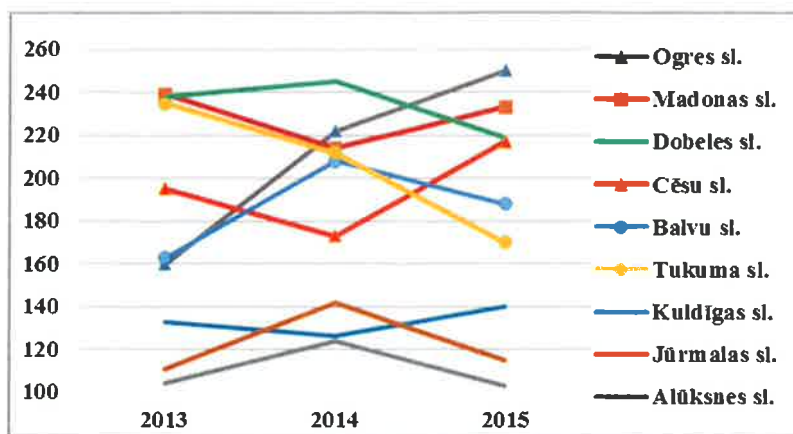
Ievērojami samazinājies specializētās medicīniskās palīdzības pieprasījuma apjoms **Universitātes klīnikās**. Galvenokārt tas ir saistīts ar maksas pakalpojumu pieprasījuma samazināšanos (bronhoskopijas un fibrogastroskopijas). P.Stradiņa KUS un Dzemdību namā lielākā daļa izsaukumi ir neonatologu brigādei.

No **Reģionālām slimnīcām** pieprasījuma apjoms visvairāk pieaudzis Jelgavas, Jēkabpils Liepājas un Ziemeļkurzemes apvienības Talsu slimnīcā, bet samazinājies Vidzemes slimnīcā. Šajā slimnīcu grupā vispieprasītākie SMC speciālisti bija reanimatologi, bērnu reanimatologi, neuroķirurgi un vertebrologi.

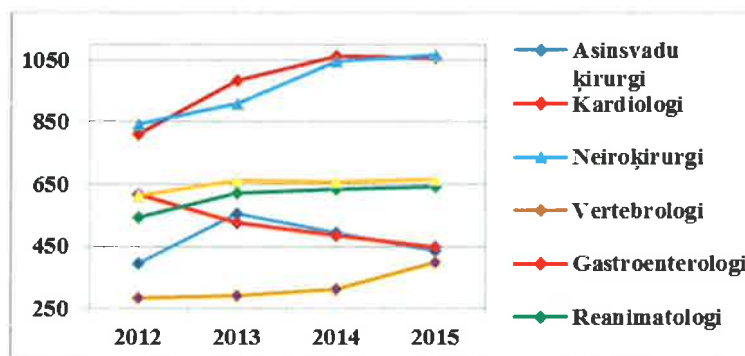
15.attēls. SMC izsaukumi un telefoniskās konsultācijas Reģionālās slimnīcās

No **Lokālām slimnīcām** pieprasījuma apjoms visvairāk pieaudzis Ogres, Madonas un Cēsu slimnīcās, bet samazinājies Dobeles un Tukuma slimnīcās. Šajā slimnīcu grupā vispieprasītākie SMC speciālisti bija reanimatologi, neuroķirurgi, gastroenterologi, bronhologi.

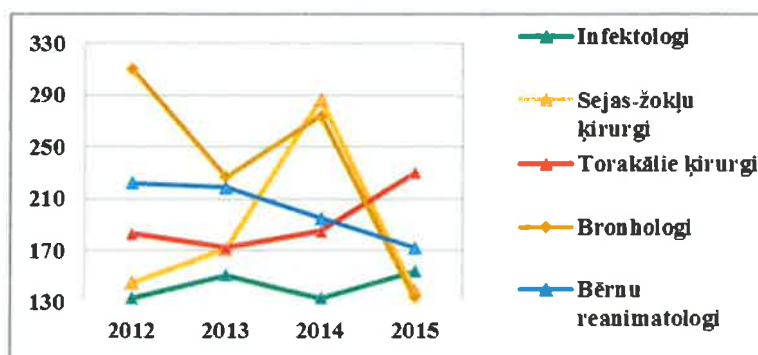

16.attēls. SMC izsaukumi un telefoniskās konsultācijas (>100) Lokālās slimnīcās

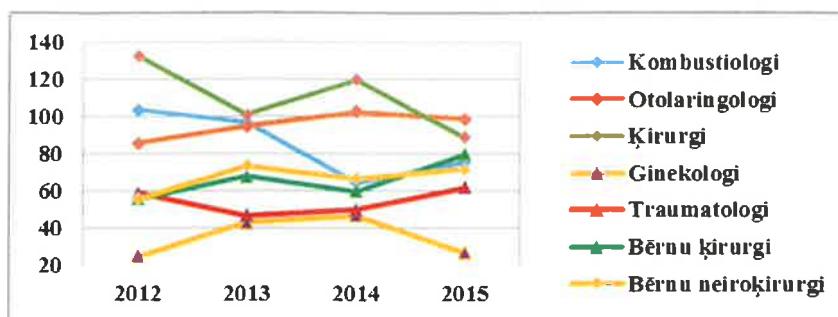
Kopumā visās slimnīcās, salīdzinoši ar iepriekšējiem gadiem, pieaudzis pieprasījums pēc vertebrologiem, reanimatologiem, torakāliem ķirurgiem, un bērnu speciālistiem. Visvairāk samazinājies pieprasījums pēc endoskopistiem, galvenokārt Universitātes klīnikās.

17.attēls. SMC ārstu telefonisko konsultāciju un izsaukumu skaits (>300) pa specialitātēm

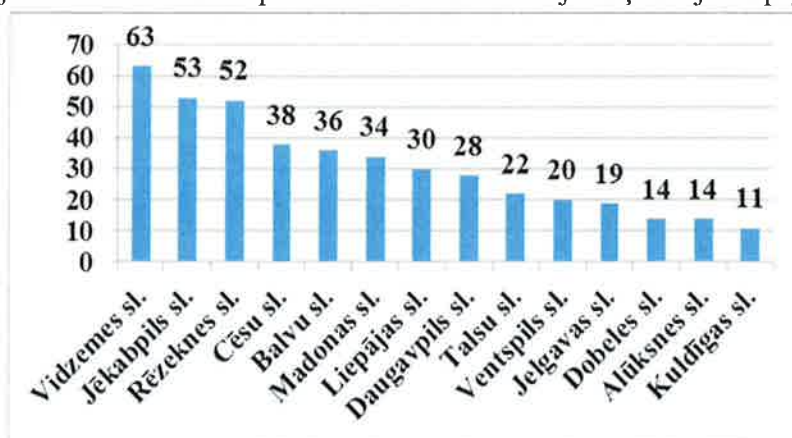

18.attēls. SMC ārstu telefonisko konsultāciju un izsaukumu skaits (100-300) pa specialitātēm

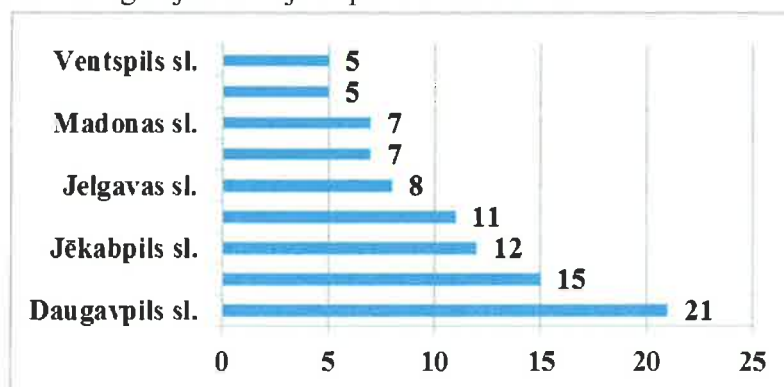
19.attēls. SMC ārstu telefonisko konsultāciju un izsaukumu skaits(<100) pa specialitātē

Pieaugušo RAN brigādēm 75% gadījumos bija primārās steidzamības izsaukumi, savukārt 9% gadījumos reanimatologi konsultēja un piedalījās ārstēšanas procesā uz vietas slimnīcās, jo medicīniskā transportēšana kontrindikāciju dēļ nebija iespējama.

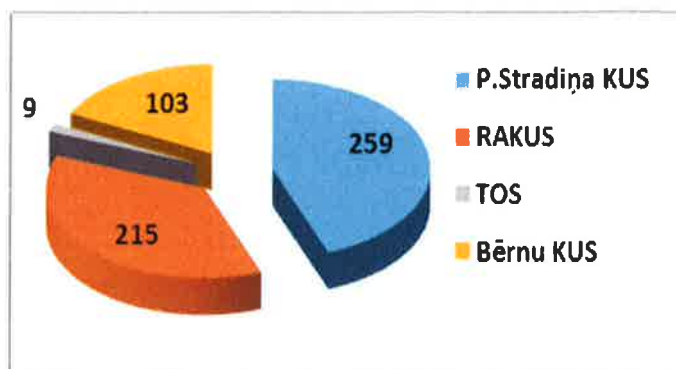

20.attēls. Slimnīcas, no kurām pacienti (>10) transportēti ar SMC pieaugušo RAN brigādēm

Bērnu RAN brigādei primārās steidzamības izsaukumi bija 98% gadījumos, no kuriem 33% gadījumos bērni bija cietuši no dažādām traumām. Medicīniskās transportēšanas laikā 10% gadījumos bija nepieciešama MPV.

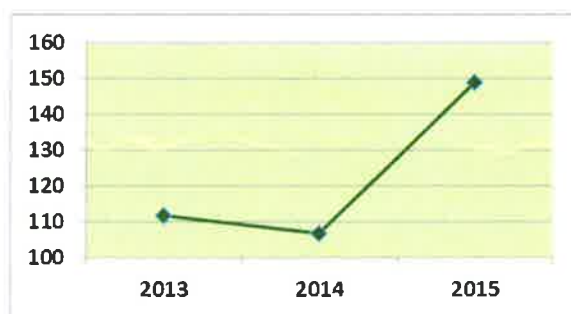

21.attēls. Slimnīcas, no kurām pacienti (>=5) transportēti ar SMC bērnu RAN brigādi

22.attēls. Kritiski slimu pacientu (izņemot jaundzimušos) medicīnisko transportēšanu ar SMC brigādēm galamērķi

Izsaukumu skaits SMC neonatologiem 2015. gadā ir līdzvērtīgs 2014. gadā esošajam, bet ievērojami pieaudzis gadījumu skaits (no 16% uz 23%), kad jaundzimušie specializēti aprīkotā OMT tika medicīniski transportēti uz Bērnu KUS no ārpus Rīgas slimnīcu dzemdību nodaļām.

23.attēls. Jaundzimušo skaits, kuri pārvesti uz BKUS no ārpus Rīgas slimnīcu dzemdību nodaļām

Neonatologu brigādei primārās steidzamības izsaukumi bija 26% gadījumos un 22% gadījumos jaundzimušiem bija nepieciešams skābekļa atbalsts transportēšanas laikā.

SMC speciālisti organizējuši un koordinējuši cietušo un saslimušo medicīnisko evakuāciju no kuģiem, vai arī konsultējuši kuģu vadības personālu par medicīniskās palīdzības nodrošināšanu uz vietas.

Sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem SMC mediķi 2015. gadā ar Gaisa spēku helikoptera palīdzību medicīnisko transportu nodrošinājuši 18 reizes. SMC mediķu brigādes vairākkārtīgi veikušas pacientu medicīnisko transportēšanu no ārvalsts medicīnas klīnikām uz Latvijas ārstniecības iestādēm un otrādi, kā arī tika koordinēta un nodrošināta medicīniskā palīdzība valsts nozīmes un citos publiskos pasākumos.

Par nozīmīgu notikumu SMC darbā pagājušajā gadā ir uzskatāma otra speciāli konstruētā un aprīkotā, Operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa nodošana SMC neonatologu brigādes rīcībā, kā arī jaunā transporta inkubatora ar hipotermijas iekārtu iegāde. Īpaši svarīgi tas ir gadījumos, kad nepieciešama kritiski slimu jaundzimušo transportēšana no ārpus Rīgas slimnīcu dzemdību nodaļām uz BKUS.

Joprojām aktuāla problēma, kuru nāksies risināt turpmākā laika periodā, ir ļoti saspringtā situācija ar SMC speciālistu atalgojumu. Specializētās NMP sniegšanai republikas slimnīcās ir nepieciešami ārsti ar atbilstošu kompetenci, profesionālām iemaņām un prasmēm, kuras uzturēt ir iespējams tikai ikdienā, strādājot universitātes

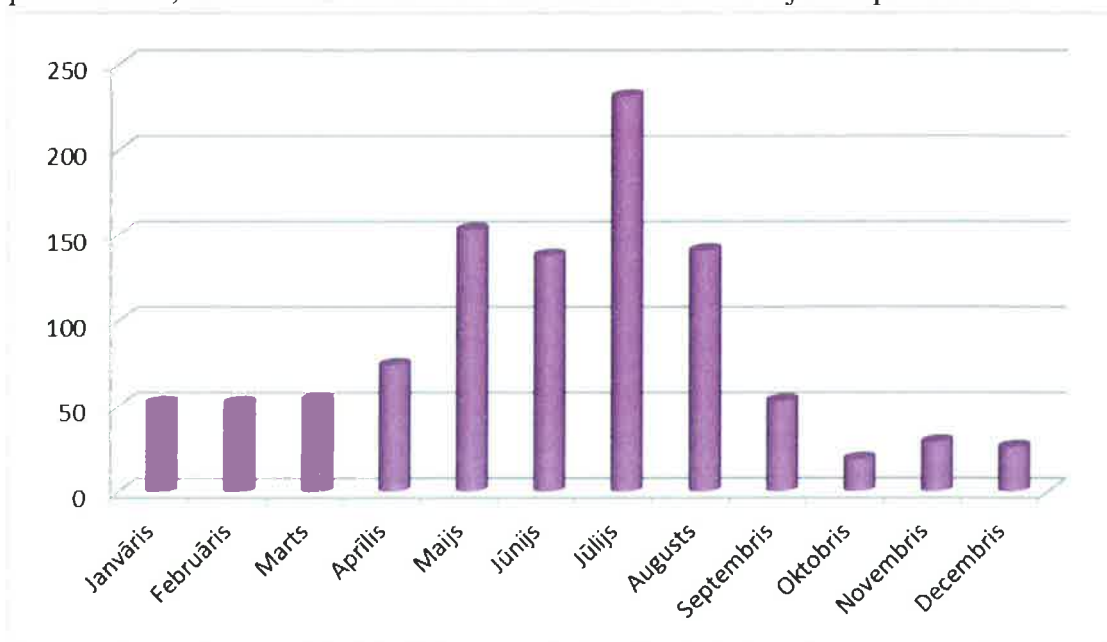
slimnīcās vai specializētos centros. Lielāko daļu gadījumos SMC ārstu iesaistīšanās kritisku slimu pacientu ārstēšanā republikas slimnīcās ir vienīgā alternatīva, kas var sekmēt šo pacientu dzīvības glābšanu un izveseļošanu.

Vadošo klīniku augsti kvalificētiem speciālistiem dežūras SMC ir papildus darbs, tādēļ pašreizējā darba samaksa par sarežģītām un nogurdinošām dežūrām vairs nespēj viņus motivēt strādāt. Šī iemesla dēļ 19 ārsti jau ir pārtraukuši darba attiecības ar NMP dienestu. Neraugoties uz dažkārt ļoti sarežģītām situācijām minēto apstākļu dēļ, SMC tomēr izdevās veikt visu pieteikto telefonkonsultāciju un izsaukumu izpildi.

10. Medicīniskās palīdzības nodrošināšana publiskos un valsts nozīmes pasākumos un repatriācijas

10.1. Medicīniskās palīdzības nodrošināšana publiskos un valsts nozīmes pasākumos

Pārskata periodā NMP dienests nodrošinājis medicīnisko palīdzību 665 (2014. g. – 598, 2013. g. – 505) dažāda mēroga publiskos pasākumos, kuru medicīniskajā nodrošināšanā bija iesaistītas 1022 (2014. g. – 825, 2013. g. – 697) dažādu resursu vienības (skat. 24. attēlu). Noslēgti un izpildīti 25 (2014. g. – 27, 2013. g. – 33) līgumi par medicīniskās palīdzības nodrošināšanu pasākumos, kuri ilgst vairākas dienas un/vai norisinās vairākās vietās Latvijā. Saņemti informatīvie ziņojumi par 3999 publiskajiem pasākumiem, kuru norises vietā NMP dienesta resursi nav bijuši nepieciešama.

24.attēls: NMP dienesta struktūrvienību brigāžu dežūru skaits publiskos pasākumos, 2015

Cilvēkresursu, medicīnisko un materiāli tehnisko resursu piesaiste medicīniskās palīdzības nodrošinājumam tikusi organizēta atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam un atbilstoši pasākumu organizatoru sniegtajai informācijai par plānotā pasākuma raksturu, norises laiku, riskiem un īpašajiem apstākļiem. Biežāk medicīniskās palīdzības

nodrošināšanai bijuši pietiekami viena NMP dienesta reģionālā centra resursi, kura pamatdarbības teritorijā pasākums noritējis. Atsevišķos gadījumos palīdzības nodrošināšanā iesaistīti vienlaikus vairāku reģionālo centru, SMC un citu struktūrvienību resursi. Pārskata periodā veiksmīgi turpinājies sadarbība ar citiem operatīvajiem dienestiem, Latvijas Sarkanā Krusta pirmās palīdzības sniedzējiem un Latvijas Dzīvības glābēju asociāciju.

2015. gadā NMP dienests nodrošināja medicīnisko palīdzību Baltijas un Ziemeļvalstu Dziesmusvētku un XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku norises laikā pēc iepriekš izstrādātiem un saskaņotiem NMP nodrošināšanas plāniem.

Medicīniskā palīdzība nodrošināta arī vērienīgu kultūras un sporta norišu dalībniekiem un apmeklētājiem, plaši apmeklētos koncertos ar pasaulē slavenu skatuves zvaigžņu piedalīšanos, mūzikas festivālos „Positivus” un „Summer Sound”. Kā ik gadus palīdzība nodrošināta arī sporta pasākumos ar lielu dalībnieku skaitu – Lattelcom Rīgas Maratonā 2015, SEB MTB Kalnu velomaratona sacensību posmos visā Latvijā, 25.Riteņbraucēju vienības braucienā, Kurzemes rallijā, Jūrmalas skriešanas pusmaratonā un citos pasākumos.

Kā ik gadu, laikā no 2015. gada 12.līdz15.augustam pēc iepriekš saskaņota plāna medicīniskā palīdzība nodrošināta Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas svētkos.

Pacientiem publiskos pasākumos galvenokārt diagnosticētas nelielas traumas, karstuma un pārslodzes ietekmē radušās sirds - asinsvadu sistēmas problēmas, hronisku slimību paasinājumi, gastrointestinālās funkcijas traucējumi, akūtas respiratoras saslimšanas.

Regulāri visa pārskata gada laikā, tikusi saskaņota rīcība NMP nodrošināšanai augsta līmeņa ārvalstu amatpersonu vizīšu laikā Latvijā, kā arī augstu Latvijas amatpersonu darba braucienu laikā. Pēc atbildīgo institūciju pieprasījuma, nodrošināta paaugstināta gatavība sniegt NMP visā valsts teritorijā personām, kurām tiek nodrošināta personīgā apsardze. Nodrošināta līguma par medicīnisko pakalpojumu nodrošināšanu Valsts Prezidenta kancelejas vajadzībām izpilde.

2015. gada pirmajā pusgadā tika nodrošināta medicīniskā palīdzība Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē norises laikā. Pēc Drošības policijas un ESPRES sekretariāta pieprasījuma un saskaņota plāna tika nodrošināts medpunkta darbs visa pusgada garumā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, kā arī nodrošinātas NMP dienesta brigāžu dežūras VIP personu pārvietošanās laikā attiecīgajos maršrutos, tika koordinēti un organizēti resursi viesu apkalpošanai viesnīcās pēc Drošības policijas pieprasījuma kopā 86 dežūras, kā arī 48 dienas tika nodrošināta NMP dienesta pārstāvja dežūras ESPRES Operatīvā vadības centra darbības laikā. Nodrošinot pasākumus Prezidentūras norises laikā, tika piesaistītas 249 NMP dienesta resursu vienības, dežūru laikā tika apkalpoti 192 pacienti, no kuriem 12 tika nogādāti ārstniecības iestādēs padziļinātai izmeklēšanai un tālākai ārstēšanai..

10.2. Repatriācijas uz/no ārvalstīm

Pārskata periodā NMP dienests iesaistījies 65 pacientu medicīnisko repatriāciju

koordinēšanā un nodrošināšanā. Organizēta 18 pacientu evakuācija uz ārstniecības iestādēm mītnes zemē un 47 personu repatriācija uz Latviju. 19 gadījumos tika sniegtas konsultācijas par transportēšanas iespējām, plānots maršruts un aprēķināti paredzami ar repatriāciju saistītie izdevumi. Transportējot pacientu no ārvalstīm uz Latviju, tika iesaistīts gan sauszemes, gan gaisa transports.

Latvijas valsts piederīgajiem medicīniskā repatriācija bijusi nepieciešama galvenokārt traumu, sirds un asinsvadu slimību, personības un uzvedības traucējumu gadījumos. Novērots, ka Latvijas pilsoņi ar onkoloģiskajām saslimšanām izvēlas ārstēšanos ārzemēs.

2015. gadā pacienti uz Latviju tika transportēti no Austrijas, Beļģijas, Čehijas, Francijas, Igaunijas, Īrijas, Lietuvas, Lielbritānijas, Nīderlandes, Malaizijas, Polijas, Somijas, Taizemes, Dubaijas, Argentīnas, Vācijas, ASV, Grieķijas, Baltkrievijas, Portugāles, Rumānijas, Kanāriju salām. Nodrošinot pacientu medicīnisko transportēšanu starptautiskā līmenī, NMP dienests sadarbojas ar LR Ārlietu ministrijas Konsulāro departamentu, Latvijas Republikas vēstniecībām un konsulātiem ārvalstīs, Latvijas Republikas Valsts robežsardzi, kā arī ārvalstu partneriem - European Air Ambulance, Medflight Finland un Lufthansa.

10.3. Norēķini par NMP dienesta sniegtajiem medicīniskajiem maksas pakalpojumiem

Medicīnisko maksas pakalpojumu nodaļa elektroniski noformējusi 5061 rēķinus par NMP dienesta sniegtajiem medicīniskajiem maksas pakalpojumiem, t.sk., RVS Horizon noformēti 4322 NMP brigāžu izsniegtie Akti-Rēķini.

Medicīnisko maksas pakalpojumu nodaļa veikusi darbu ar debitoriem, sagatavojusi un nosūtījusi atgādinājuma vēstules par neapmaksātiem rēķiniem. 2015. gadā uzņēmumam Lindorff OY nodoti dati par 573 parādniekiem parāda piedziņas procesa uzsākšanai.

Pārskata periodā juridiskām un fiziskām personām un pakalpojumu sniegšanā iesaistītiem NMP dienesta darbiniekiem tikušas sniegtas vairāk nekā 3800 telefoniskas konsultācijas par maksas pakalpojumu saņemšanas un apmaksas kārtību, kā arī sniegtas vairāk nekā 4077 rakstiskas atbildes izmantojot elektronisko sistēmu Microsoft Outlook.

11. Pasākumi pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai un NMP dienesta vadības efektīvas darbības nodrošināšanai

11.1. Kvalitātes vadības sistēmas ieviešana un uzturēšana

NMP dienesta darbības uzlabošanai un efektivitātes celšanai, NMP dienestā ir izveidota un pastāvīgi tiek pilnveidota kvalitātes vadības sistēma atbilstoši standarta ISO 9001:2008 „Kvalitātes pārvaldības sistēma. Prasības.” prasībām. 2015. gadā procesu vadības ietvaros atbilstoši NMP dienesta kvalitātes sistēmas pilnveidošanas plānam tika

pilnveidota NMP dienesta kvalitātes sistēmas dokumentācija – izstrādātas un aktualizētas 26 procedūras, 8 metodiskās rekomendācijas un 91 veidlapas forma.

Galvenie pilnveidojumi kvalitātes sistēmas dokumentācijā un procesu norisē 2015. gadā veikti ārkārtas situāciju pārvaldības, NMP medicīniskā nodrošinājuma un specializētās medicīniskās palīdzības nodrošināšanas jomās.

Det Norske Veritas Latvia SIA vadības sistēmas resertifikācijas auditā novērtējusi NMP dienesta vadības sistēmas atbilstību ISO 9001:2008 standarta prasībām un piešķīrusi vadības sistēmas sertifikātu.

11.2. Vadības audits un iekšējā kontrole

NMP dienesta Audita nodaļa nodrošina iekšējā audita organizēšanu un veikšanu ar mērķi novērtēt un iegūt objektīvu pārlicību par NMP dienesta darbības atbilstību normatīvajiem aktiem, ISO 9001:2008 standarta prasībām un citiem audita kritērijiem, kā arī nodrošina iekšējās kontroles sistēmas darbības efektivitātes izvērtēšanu un sniedz priekšlikumus tās pilnveidošanai.

2015. gadā veikti šādi uz risku novērtējumu balstīti iekšējie auditi NMP dienesta pamatdarbības un atbalsta sistēmām:

- 1) Mācības un treniņi katastrofu medicīnā.
- 2) Specializētās neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana.
- 3) Iekšējā un ārējā komunikācija.
- 4) Informāciju un komunikāciju tehnoloģiju pārvaldība (uzsākts).

Kopumā, novērtējot NMP dienestā ieviesto iekšējās kontroles sistēmu un tās darbību, var secināt, ka tā darbojas un tiek nepārtraukti pilnveidota. 2015. gadā iekšējos auditu rezultātā NMP dienesta vadībai izteikti 10 ieteikumi auditējamo sistēmu darbības efektivitātes un pārvaldības uzlabošanai.

Lai novērtētu NMP dienesta kvalitātes vadības sistēmas atbilstību normatīvajiem aktiem un ISO 9001:2008 standarta prasībām, 2015. gadā visās struktūrvienībās veikti kvalitātes sistēmas iekšējie auditi par atbilstību ISO standarta 9001:2008 „Kvalitātes vadības sistēmas. Prasības” prasībām sertificētajās jomās:

- Katastrofu medicīnas sistēmas darbības plānošana;
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības organizēšana un nodrošināšana ārkārtas situācijās un katastrofu gadījumos;
- Apmācību organizēšana katastrofu medicīnā, neatliekamās medicīniskās palīdzības un pirmās palīdzības sniegšanā;
- Medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālo rezervju glabāšana;
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana pirmsslimnīcas etapā.
- Specializētās neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana..

2015. gada rudenī sekmīgi norisinājies sertifikācijas iestādes veiktais NMP dienesta resertifikācijas audits par atbilstību ISO 9001:2008 standarta prasībām.

12. NMP dienesta personāls

NMP dienesta personāls atbilstoši struktūrai un amatu sarakstam ir dienesta vadība, atbalsta un saimnieciskās funkcijas nodrošinošais personāls, NMP brigāžu personāls – ārstniecības personas un OMT vadītāji un SMC personāls.

SMC nodarbināti Universitāšu klīniku un/vai specializēto medicīnas centru vadošie speciālisti 20 ārstniecības specialitātēs.

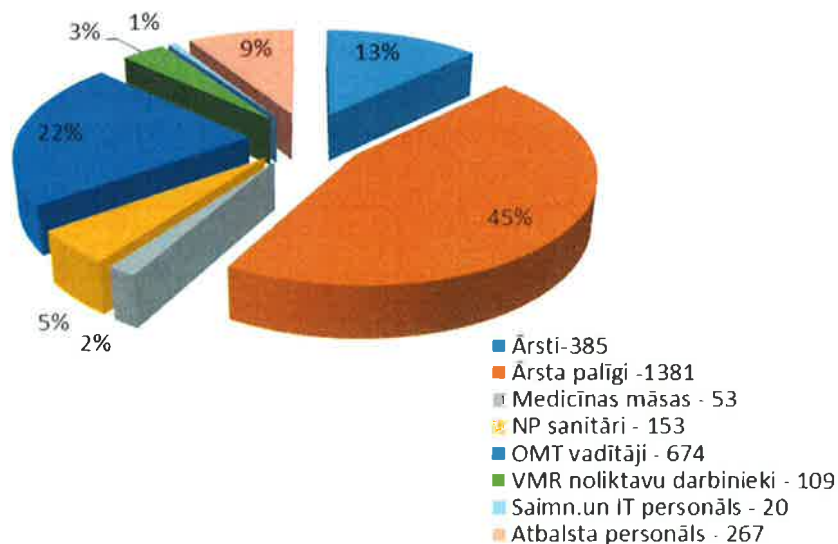
Pamatfunkcijas nodrošinošais personāls ir Medicīniskās kvalifikācijas un mācību centra darbinieki, NMP organizēšanas un attīstības, Medicīniskā nodrošinājuma un aprites, Medicīnisko maksas pakalpojumu, Katastrofu medicīnas gatavības plānošanas un koordinācijas un Valsts medicīnisko resursu un rezervju nodaļu darbinieki.

Atbalsta funkciju nodrošinošais personāls NMP dienestā nodrošina sekretariāta, personāla vadības, IT, grāmatvedības, komunikāciju, juridisko un saimnieciskās funkcijas.

12.1. Darbinieku skaits, struktūra un personāla mainība

2015. gadā NMP dienesta 3553 amatu vietās bija nodarbināti 3042 darbinieki. Atšķirība starp personāla un amata vietu skaitu skaidrojama ar doto iespēju ārstniecības personām un OMT vadītājiem strādāt normālo pagarināto darba laiku, nepārsniedzot 240 stundas mēnesī, ko vairums NMP brigāžu personāla izmanto. Salīdzinājumā ar 2014. gadu amata vietu skaits ir pieaudzis palielinoties OMT vadītāju skaitam, līdz ar atteikšanos no ārpakalpojuma sniedzēja pakalpojumiem OMT nodrošinājumā 2015. gada sākumā.

1747 (57%) darbinieku ir sievietes, 1295 (43%) - vīrieši. NMP dienesta darbinieku vidējais vecums 43 gadi. Ārstniecības personu vidējais vecums 42 gadi. NMP dienesta darbinieku iedalījuma īpatsvars un amata grupā ietilpstošo skaits redzams 25. attēlā.

25.attēls. NMP dienesta darbinieku iedalījums pēc amatiem, 2015

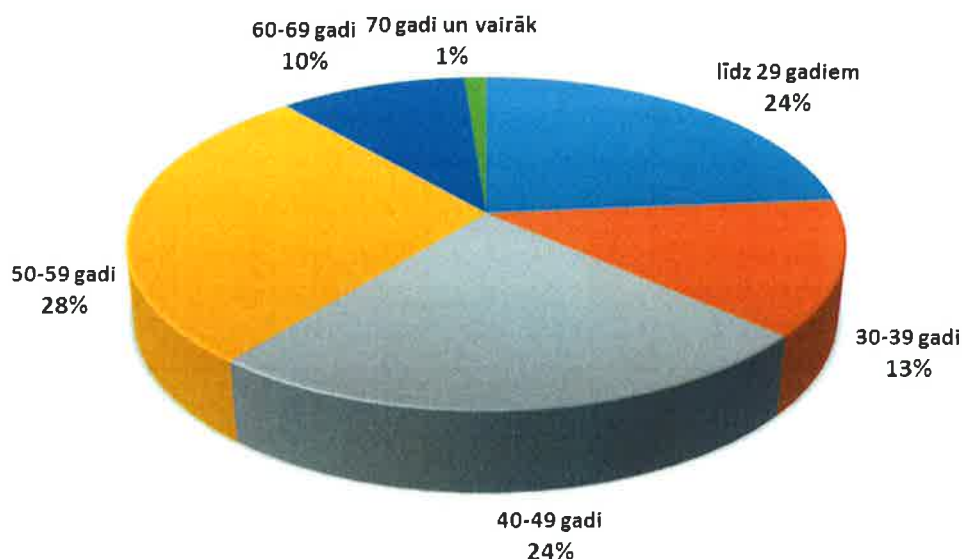
Gandrīz puse (1381 jeb 45%) NMP dienesta darbinieku ir ārsta palīgi, no kuriem 68% ir sertificēti neatliekamajā medicīnā, 13% (n=385) ir ārsti, no kuriem 27% ir sertificēti NM ārsti, bet 101 - dažādu citu speciālistu ārsti, 2% (n=53) māsas, 5% (n=153) sanitāri, 22% (n=674) OMT vadītāji, 4% (n=109) Valsts materiālo rezervju noliktavu darbinieki, 9% (n=267) atbalsta un saimniecisko funkciju veicēji, tai skaitā pamatdarbību nodrošinošais personāls.

Personāla mainība NMP dienestā 2015. gadā ir vidēji 33,5%, kas ir nedaudz augstāks nekā 2014. gadā, jo darbā NMP dienestā tika pieņemti papildus OMT vadītāji. Atskaites gadā darbu NMP dienestā uzsākuši 684 (no tiem 166 ārstniecības personas) darbinieki. Darba tiesiskās attiecības NMP dienestā izbeiguši 336 (no tiem 153 ārstniecības personas) darbinieki. 33 darbinieki darbu NMP dienestā pārtraukuši veselības stāvokļa dēļ.

Ārstniecības personāla sadalījumā pa vecuma grupām (skat.26. attēls), vērojams, ka 11 % darbinieku ir vecāki par 60 gadiem, savukārt 24 % darbinieku ir vecumā līdz 29 gadiem, starp kuriem 54 % ir vidējais bet 19 % ir jaunākais medicīniskais personāls. Visvairāk (52 %) ārstniecības personu ir vecuma grupā no 40 līdz 60 gadiem, kurā pamatā iekļaujas dienesta vidējais ārstniecības personāls – ārsta palīgi, izsaukumu pieņemšanas dispečeri un medicīnas māsas. OMT vadītāju vidējais vecums ir 49 gadi, bet salīdzinoši daudz, 110 OMT vadītāju, ir vecumā virs 60 gadiem.

OVC nodarbināti 144 darbinieki (125 sievietes un 19 vīrieši). OVC darbinieku vidējais vecums ir 46 gadi. No 75 OVC izsaukumu pieņemšanas dispečeriem 68% ir sertificēti NM ārsta palīgi.

Tehniski darba nepārtrauktību palīdz nodrošināt 7 diennakts informācijas tehnoloģiju un sakaru nodrošināšanas dežuranti.

26.attēls. NMP dienesta ārstniecības personu sadalījums pēc vecuma

12.2. Personāla izglītība

NMP dienestā 1282 darbiniekiem ir augstākā izglītība, 1731 – vidējā vai vidējā profesionālā izglītība un 10 darbiniekiem ir medicīnas zinātņu doktora grāds.

Personāla kvalifikācijas uzturēšanai, atbilstoši ikgadējās novērtēšanas rezultātiem, ir izstrādāts personāla apmācību plāns. NMP brigāžu personāla profesionālās pilnveides un kvalifikācijas uzturēšanas kursus un seminārus plāno un organizē Medicīniskās kvalifikācijas un mācību centrs sadarbībā ar RC personāla speciālistiem. Pārējā personāla mācības atbilstoši mācību plānam, personāla vēlmēm un NMP dienesta finansiālajām iespējām organizē Personāla vadības un attīstības nodaļa. 2015. gadā 31 darbinieks apmeklēja 25 Latvijas personāla vadīšanas asociācijas rīkotos seminārus, 79 darbinieki noklausījušies 21 Valsts administrācijas skolas rīkotos kursus un seminārus, kā arī 136 darbinieki noklausījušies 24 citu organizāciju rīkotos kursus un seminārus. Vairāki kursi organizēti darbiniekiem lielākās grupās uz vietas NMP dienestā. 80 darbinieki noklausījušies semināru par informācijas drošību, 30 - par amata aprakstu izstrādi, 31 - par darba izpildes novērtēšanu.

Lai motivētu NMP dienesta darbiniekus iegūt sertificēta ārsta palīga diplomu Latvijas Universitātes Rīgas Medicīnas koledžā, izstrādāti pretendenta atlases kritēriji un noslēgti līgumi par 37 ārsta palīgu studijām viengadīgajā studiju programmā un 10 ārsta palīgu studijām divgadīgajā studiju programmā.

12.3. Personāla novērtēšana

Atbilstoši 2012. gada 10. jūlija MK noteikumiem Nr.494 „Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestādēs nodarbināto darba izpildes novērtēšanu” noteikti mērķi un uzdevumi 2015. gadam, kā arī tika noteiktas vērtējamās kompetences un izstrādāta novērtēšanas kārtība darbinieku novērtēšanai Novērtēšanas elektroniskās veidlapas informācijas sistēmā (NEVIS).

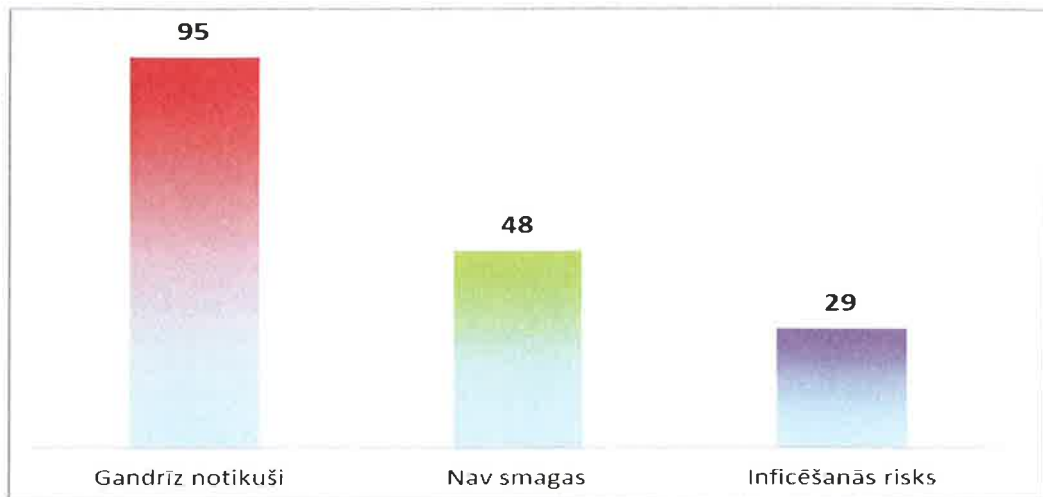
Līdz 2015. gada 31. decembrim ir novērtēti 2936 NMP dienesta darbinieki, kas ir 97% no kopējā darbinieku skaita. No novērtētajiem darbiniekiem 3 ir saņēmuši vērtējumu – neapmierinoši, 49 (2%) – jāpilnveido, 1669 (57%) – labi, 1052 (36%) – ļoti labi un 163 (5%) – teicami.

12.4. Darba vides uzlabošana un psiholoģiskais atbalsts darbiniekiem

Darba aizsardzības un drošības pasākumu jomā atskaites periodā tika izstrādāta specifikācija NMP dienesta darbinieku darba apavu iegādei, lai apavi atbilstu darbinieku ergonomikas prasībām, un tiku nodrošināti nepieciešamie drošības elementi. Tika turpināts darbs pie arodveselības pasākumu pilnveides, paplašinot sadarbību ar iesaistītajām pusēm, pilnveidojot arodveselības pasākumu organizatorisko jautājumu risināšanu un informācijas apriti.

Kopā 2015. gadā NMP dienestā reģistrēti 172 notikuši un gandrīz notikuši nelaimes gadījumi darbā no tiem 95 nelaimes gadījumi reģistrēti kā gandrīz notikuši nelaimes gadījumi darbā (skat. 27. attēls). Izmeklēti 77 nelaimes gadījumi darbā, no tiem

48 gadījumos ir konstatēti viegli veselības bojājumi, 29 gadījumos konstatēts inficēšanās risks.

27.attēls. Nelaiemes gadījumos iesaistīto NMP dienesta darbinieku skaits, 2015

12.5. Neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistīto darbinieku tiesības uz izdienas pensiju

Atskaites periodā NMP dienesta un Veselības ministrijas pārstāvji ciešā sadarbībā ar Saeimas Sociālo un darba lietu komisiju aktīvi strādāja pie Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistīto darbinieku izdienas pensijas likumprojekta, turpmāk - Likums, un ar likuma piemērošanu saistīto Ministru kabineta noteikumu projekta izstrādes. Likums tika pieņemts 2015. gada 8. jūlijā, savukārt Ministru kabineta noteikumi "Kārtība, kādā neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistītajiem darbiniekiem aprēķina, piešķir un izmaksā izdienas pensijas" tika pieņemti 2015. gada 22. decembrī. Abi normatīvie akti stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

Likuma mērķis ir nodrošināt NMP dienesta brigāžu ārstniecības personām, operatīvo medicīnisko transportlīdzekļu vadītājiem un ārstniecības personām, kuras pieņem izsaukumus un veic brigāžu operatīvo vadību (turpmāk – darbinieki) tiesības uz izdienas pensiju un noteikt tās piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksāšanas kārtību, garantējot darbiniekiem sociālo interešu aizsardzību, kompensējot viņiem darbspēju priekšlaicīgu zudumu, ko izraisījis dzīvības vai veselības apdraudējums, nodrošinot cietušajiem (saslimušajiem) neatliekamo medicīnisko palīdzību ikdienā, ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās.

Tiesības uz izdienas pensiju ir augstākminētajiem NMP dienesta darbiniekiem, kas atbrīvoti no darba NMP dienestā pēc Likuma spēkā stāšanās un nav sasnieguši likumā "Par valsts pensijām" vecuma pensijas piešķiršanai noteikto vecumu un kuri:

- 1) sasnieguši 55 gadu vecumu un kuru izdienas stāžs ir ne mazāks par 20 gadiem, no kuriem pēdējie pieci gadi nostrādāti dienestā;
- 2) neatkarīgi no vecuma atbilstoši Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas slēdzienam ir atbrīvots no dienesta veselības stāvokļa dēļ un kuru izdienas stāžs ir ne mazāks par 20 gadiem.

13. Komunikācija ar sabiedrību

NMP dienesta komunikācijas virzieni 2015. gadā bija iedzīvotāju informēšana par neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšanu dzīvībai kritiskās situācijās, veicinot izpratni par NMP dienesta darba specifiku, sabiedrības preventīva izglītošana traumu mazināšanai un pirmās palīdzības zināšanu, iemaņu veicināšanai, kā arī informēšana par NMP dienesta darbības un attīstības aktuālajiem jautājumiem.

Komunikācija nodrošināta, sagatavojot informāciju medijiem, izveidojot un uzturot saziņu NMP dienesta sociālajos kontos, kā arī organizējot NMP dienesta dalību dažāda mēroga izglītojošajos pasākumos. Lai izzinātu sabiedrības viedokli, veikta socioloģiskā aptauja par iedzīvotāju vērtējumu NMP dienesta darbam, informētību par ārkārtas tālruni '113' un rīcību kritiskās situācijās.

Sabiedrības informēšana par NMP saņemšanu, traumatisma profilaksi un pirmās palīdzības sniegšanu

Publicitāte medijos

Izmantojot masu mediju starpniecību, 2015. gadā NMP dienests nodrošinājis iedzīvotājiem izglītojošu informāciju traumu profilaksei, palīdzības izsaukšanai pa ārkārtas tālruni '113' un pirmās palīdzības sniegšanai līdz brigādes ierašanās brīdim (sezonālās traumas vasarā un ziemā, sadzīvē vai atpūtā, piemēram, ķermeņa atdzišanas, apspaldējumi, karstuma dūrieni, suņu kodumi, čūsku kodumi, indīgo kukaiņu dzēlieni, drošība uz ūdens, drošība uz ceļiem, iestājoties tumšajam laikam, droša svētku svinēšana, bērnu traumatisms, alkohola un narkotisko vielu lietošanas sekas pusaudžu un jauniešu vidū, dzīvībai kritiski stāvokļi un saslimšanas, piemēram, infarkta un insulta pazīmes un pareiza rīcība u.c.). Tāpat veidota komunikācija ar ieteikumiem dažādām iedzīvotāju grupām pirms lieliem masu pasākumiem un to norises laikā (Skolēnu dziesmu un deju svētki, gājiens uz Aglonu, Rīgas maratons).

Informējot par NMP dienesta aktualitātēm un pamatdarbības jautājumiem, nodrošināta informācija medijiem ar preses relīžu, preses konferenču starpniecību par nozīmīgākajām norisēm (atteikšanās no operatīvo transportlīdzekļu ārpakalpojuma Rīgas reģionā, lietotnes „Health Point” ieviešana u.c.).

Informatīvi izglītojošie pasākumi

Lai informētu iedzīvotājus par ārkārtas tālruni '113' un NMP dienesta darba specifiku, kā arī pareizu rīcību nelaimes gadījumos, kad apdraudēta cilvēka dzīvība, NMP dienests gada laikā piedalījies vairāk nekā 80 dažāda mēroga izglītojošos pasākumos (trīs dienu izstāde „Bērnu pasaule 2015” Ķīpsalā, operatīvo dienestu drošības festivāls ģimenēm

„Piedzīvojumu vasara 2015”, „Muzeju nakts 2015”, bērnu svētki „Nāc un piedalies”, Latvijas izglītības iestāžu, pašvaldības un policijas drošības dienas, Karjeras/Atvērto durvju dienas NMP dienestā, skolu konkursi u.c.). Sadarbībā ar Iekšlietu ministriju,

VUGD, Valsts policiju, a/s „Latvijas gāze” un Līvu akvaparku organizēts konkurss „Esi drošs – neesi pārdrošs” 7.-8. klašu skolēniem par dažādiem drošības jautājumiem un pirmās palīdzības sniegšanu nelaimes gadījumā. Konkurss noritēja trijās kārtās, ietverot gan teorētisko zināšanu, gan praktisko iemaņu pārbaudi un pilnveidošanu. Visos pasākumos tiek ietverta arī praktiskā daļa, nodrošinot atdzīvināšanas pasākumu veikšanu uz manekena. Šo visu pasākumu laikā tiešajā komunikācijā uzrunāti vairāk nekā 40 000 iedzīvotāju.

Izglītojoša programma skolu personālam

Mācību gada ietvaros NMP dienests 10 Latvijas skolās organizējis izglītojošas ~ 3 h garas nodarbības par pareizu rīcību pēc negadījuma un pirmo palīdzību dzīvībai kritis-kās

situācijās, aptverot vairāk nekā 300 pedagogus un skolu tehniskos darbiniekus. Programmas ietvaros tiek runāts par NMP dienesta darba specifiku, palīdzības izsaukšanu, kā arī par gadījumiem, kādi var notikt skolās un pareizu rīcību (bezsamaņa, krampji, spēcīga asiņošana, aizrīšanās u.c.), noslēdzot nodarbības ar praktisko daļu, kas paredz atdzīvināšanas pasākumu veikšanu uz manekena.

Sociālo mediju komunikācija

2015. gadā izvērstā NMP dienesta komunikācija sociālajos medijos (Twitter, Facebook, Youtube, Flickr, Instagram). Gada laikā nodrošināts stabils sekotāju skaita pieaugums NMP dienesta informācijai, ikdienā uzturot aktuālu saturu un jaunas ziņas sociālajos kontos, kā arī reaģējot uz iedzīvotāju jautājumiem un izteiktām pretenzijām.

Informatīvi materiāli

Lai veicinātu iedzīvotāju izpratni par NMP dienesta darba specifiku, kā arī izglītotu sabiedrību par NMP izsaukšanu un traumatisma profilaksi, lietošanai interneta vidē (portālos, NMP dienesta mājaslapā, sociālajos tīklos) izstrādāti dažādi informatīvie materiāli, t.sk. animācijas un 15 infografiki, akcentējot dzīvībai kritiskas situācijas, risku mazināšanu un pareizu rīcību pēc nelaimes gadījuma, piemēram, pirmās palīdzības mīti un pareiza rīcība aizrīšanās, apdegumu, čūskas koduma u.c. situācijā, sezonālās traumas, bērnu traumas u.c. atbilstoši sezonalitātei un citām aktualitātēm

14. Būtiskākie notikumi 2015.gadā

- Pabeigta projekta „*Vienotās neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas un dispečeru centru izveide*” ieviešana.
- Piegādāti 24 OMT.
- Piegādāti 190 bērnu stiprināšanas jostu komplekti.
- Iegādāta Jaundzimušo inkubatora kompleksa sistēma 1 gab. (ERAF finansējums).
- Pabeigta Latgales Reģionālā centra OMT remontu zonas izbūve.
- Pilnveidota funkcionalitāte elektroniskās izsaukuma kartes aizpildīšanai brigāžu vadītājiem, pabeidzot 200 mobilo terminālu iegādi un nodošanu brigādēm.
- Pilnveidota NMP atskaišu funkcionalitāte, nodrošinot atskaišu sagatavošanu papildus nepieciešamajos griezumos.
- Notikusi NMP dienesta Rīgas RC, Kurzemes RC Vidzemes RC un Zemgales RC reorganizācija, lai nodrošinātu OMT un autovadītāju pakalpojumus ar NMP dienesta resursiem.
- 08.07.2015. pieņemts un 01.01.2016. stājas spēkā “Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistīto darbinieku izdienas pensiju likums”.
- Pilnveidota NMP dienesta personāla sniegtās NMP kvalitātes uzraudzības sistēma.
- NMP brigāžu darbības atbalstam izveidotas un darbojas ārstu – speciālistu brigādes Rīgā, Jelgavā, Valmierā un Daugavpilī.
- NMP dienesta personāla sniegtās neatliekamās medicīniskās palīdzības kvalitātes izvērtēšana.
- NMP dienesta finansēta projekta „Cilvēkresursu attīstība NMP nodrošināšanai pirmsslimnīcas etapā” sagatavošana un uzsākšana, kā rezultātā 2015. gada 1. septembrī 48 NMP dienesta ārsta palīgi uzsāka studijas LU Rīgas Medicīnas koledžā, lai iegūtu NM ārsta palīga kvalifikāciju un sertifikātu specialitātē.
- Praktisko mācību „Neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšana, konstatējot pacientam saslimšanu (profesionāli pamatotas aizdomas par saslimšanu) ar Ebolas vīruslimību” plānošana, organizēšana un norises nodrošināšana.
- „Galda” mācību „Neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšana traumu guvušiem pacientiem ceļu satiksmes negadījumā ar daudz cietušajiem” plānošana, organizēšana un norises nodrošināšana.

- Uzsākta un pabeigta pirmreizēja OVC dežurējošā personāla darba kvalitātes uzraudzība saskaņā ar NMP dienesta procedūrām.
- Izstrādāts NMP dienesta ārkārtas situāciju vadības plāns.
- Eiropas Komisijas Veselības drošības komitejas funkcionālo mācību par nopietniem pārrobežas veselības apdraudējumiem „Quicksilver” plānošana un noorganizēšana Latvijā.
- Latvijas gatavības un kapacitātes izvērtējums EK aptaujai par ES gatavību ārkārtas situācijām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr.1082/2013/ES.
- Sadarbības projekta (Sadarbība ar Pasaules Bankas ekspertiem) “Veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrāde un ieviešana prioritāro veselības jomu ietvaros” ietvaros veiktas sadarbības līgumā atrunātās darbības, lai izstrādātu prioritāro (sirds un asinsvadu, onkoloģijas, perinatālā un neonatālā perioda aprūpes un garīgās veselības) veselības jomu veselības tīklu attīstības vadlīnijas.
- Nodrošināta NMP Latvijas prezidentūras laikā ES Padomē esošajos pasākumos.
- Nodrošināta NMP XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos.

15. 2016.gadā plānotās aktivitātes

2016. gada NMP dienesta darba plāna mērķis ir īstenot vienotu valsts politiku neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas jomā, kā prioritātes nosakot:

- ✓ cilvēkresursu nodrošinājums un attīstība
- ✓ NMP sniegšanas kvalitātes uzraudzība
- ✓ NMP infrastruktūras un tehnoloģiju attīstība
- ✓ gatavības paaugstināšana ārkārtas situācijās.

Nozīmīgākās plānotās aktivitātes:

- Kvalifikācijas pārbaužu nodrošināšana NMP dienesta ārstniecības personām.
- Amata pretendentu - ārstu, kompetenču (teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu) atbilstības, NMP brigādes vadītāja pienākumu veikšanai, novērtēšana.
- NMP dienesta darbinieku, kuri nodrošina pacientiem NMP, kvalifikācijas uzturēšana un pilnveidošana, t.sk. ārstniecības personām nodrošinot praktisko treniņu un konsultāciju norisi.
- NMP dienesta personāla sniegtās neatliekamās medicīniskās palīdzības kvalitātes izvērtēšana.
- Metodisko ieteikumu un informatīvo materiālu neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanai sagatavošana un aktualizēšana.
- OVC darba kvalitātes uzlabošana un kvalitātes uzraudzības sistēmas pilnveidošana, darbību reglamentējošo procedūru pilnveidošana un jaunu darbinieku piesaiste.

- Kvalitātes sistēmas iekšējā audita nodrošināšana atbilstoši jaunā ISO 9001:2015 standarta “Kvalitātes pārvaldības sistēmas. Prasības” prasībām, t.sk. audita metodoloģijas un dokumentācijas aktualizēšana atbilstoši jaunajai pieejai, kā arī iekšējo auditoru apmācība par jauno pieeju un risku pārvaldības pamatprincipiem.
- Pasākumu plāna un algoritma izstrāde psiholoģiskā atbalsta organizēšanai katastrofās /ārkārtas situācijās katastrofu medicīnas sistēmas ietvaros.
- Sagatavoti priekšlikumi Valsts materiālo rezervju medicīnisko ierīču un medikamentu nomenklatūrai.
- Veicināt pozitīvu, uz savstarpēju komunikāciju un vērtībām balstītu darba vidi. (organizēt komandu veidošas, utt. mācības un pasākumus).
- Izstrādāt 100% visiem amatiem jaunus amata aprakstus visām nodarbināto grupām atbilstoši ārējiem normatīvajiem aktiem līdz 31.12.2016.
- Struktūras pārskatīšana. Pabeigt atbilstoši Veselības ministrijas un Valsts kancelejas noteiktajam civildienesta ieviešanu.
- NMP dienesta operatīvo darbu atbalstošo Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumu pilnveidošana.
- ES fondu 2014.–2020. gada projektu un finansējuma piesaistes plānošana.